

ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТАТА НА ЦАРИНСКАТА УПРАВА ВО ПЕРИОДОТ ЈАНУАРИ-МАРТ 2019 ГОДИНА

Јуни 2019

СОДРЖИНА

I. РЕГУЛАТОРНА РАМКА	4
I.1. Царинска регулатива	4
I.2. Акцизи	4
I.3. Заштита на права од интелектуална сопственост	4
I.4. Друга регулатива која има влијание врз царинското работење	5
I.5. Административни и технички работи	5
II. ЕУ ИНТЕГРАЦИЈА	6
II.1. Развој на административниот капацитет согласно ЕУ стандардите	6
II.1.1. Царина 2020 – Програма на Европската комисија	6
III. ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ ВО ЦАРИНСКАТА УПРАВА	8
III.1. Вработување	8
III.2. Обуки и стручно оспособување	8
III.3. Интегритет	9
III.4. Внатрешна ревизија	10
III.5. Наградување и унапредување	11
IV. ДИГИТАЛИЗАЦИЈА	12
IV.1. ИКТ инфраструктура	12
IV.2. Достапност на ИТ системи	13
V. ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ	14
V.1. Услови за спроведување на царинските формалности	14
V.2. Е-Царина	14
V.2.1. Нов софтвер за обработка на царински декларации	14
V.2.2. EXIM	14
V.2.3. Интегрирана тарифна околина (ИТО)	15
V.2.4. Заеднички транзитен систем на ЕУ и ЕФТА земјите	15
V.3. Обем на извршени работи	16
V.3.1. Царински и акцизни одобренија и лиценци	16
V.3.2. Преференцијално потекло на стоките	17
V.4. Промет на товарни моторни возила (ТМВ) на граничните премини	18
V.5. Обработени царински декларации	19
V.6. Наплатени приходи	21
V.6.1. Царина	22
V.6.2. ДДВ	23
V.6.3. Акцизи	23
V.6.4. Надоместоци	24
VI. КОНТРОЛА И ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ	25
VI.1. Основи	25
VI.2. Управување со ризици	25
VI.3. Царинска и друга контрола	25
VI.3.1. Царинска контрола на влез, излез, транзит и во внатрешноста	25
VI.3.2. Контрола при царинење на стока	30
VI.3.3. Пријавени девизи	31
VI.3.4. Царинска лабораторија	31
VI.3.5. Резултати од постцаринска контрола	32
VI.3.6. Преземени правни мерки за откриените неправилности	32

VI.3.7.	Решенија за дополнителна наплата на увозни и акцизни давачки	33
VI.3.8.	Кривични пријави	33
VI.3.9.	Царински, девизни и акцизни прекршоци	33
VI.4.	Учество во меѓународни активности	34
VII.	ТРАНСПАРЕНТНОСТ И СОРАБОТКА ВО ОБЛАСТА НА ЦАРИНАТА	35
VII.1.	Односи со јавноста	35
VII.1.1.	Позначајни настани	35
VII.1.2.	Меѓународна соработка	35
VII.1.3.	Соработка со бизнис заедницата	39
VII.2.	Царинска соработка	40
VII.2.1.	Меѓуинституционална соработка	40
VII.3.	Интернет и интранет	41
VII.4.	Отворена царинска телефонска линија (197)	41

I. РЕГУЛАТОРНА РАМКА

I.1. Царинска регулатива

Во периодот јануари-март 2019 година донесени се следните акти и регулативи во врска со царинското работење:

- Објавена е **Уредбата за изменување и дополнување на Уредбата за распоредувањето на одредени стоки во Комбинираната номенклатура согласно регулативите на Европската Комисија** („Сл.весник на РСМ“ бр. 45 од 25.02.2019 година) и претставува дваесет и прво дополнување на основната Уредба за распоредување на одредени стоки во Комбинираната номенклатура согласно регулативите на Европската Комисија, објавена во „Сл. весник на РМ“ бр. 2/2014. Со уредбата ќе бидат усвоени вкупно шест нови регулативи на ЕУ кои се донесени во период од 01.10 до 31.12.2018 година. Регулативите се однесуваат за распоредување на разновидна стока како: вентили, производ од пластична маса, прекривка за базен за пливање, уред кој се употребува во телекомуникациите, мешавина на маснотија од растително и животинско потекло и кабелски конектор. Распоредувањето на наведените стоки се совпаѓа со распоредувањето на таква и слична стока увезена во Република Северна Македонија и не предизвикува измени во примената на Царинската тарифа. Со донесувањето на уредбата, Република Северна Македонија ја исполнува обврската утврдена во Националната програма, како земја кандидат за членство во Европската унија, а воедно се обезбедува правна основа за еднообразна примена на Комбинираната номенклатура за стоките што се распоредени во прилозите од Уредбата и во Република Северна Македонија.

I.2. Акцизи

Во периодот јануари-март 2019 година не се донесени нови акти и регулативи во врска со акцизното работење.

I.3. Заштита на права од интелектуална сопственост

Еден од главните приоритети на Царинската управа е унапредување на институционалниот и административниот капацитет за ефикасна и ефективна борба против фалсификатите и пиратеријата, преку воведување на зајакнати мерки на царинска контрола за откривање и спречување на увоз, транзит и извоз на стоки што го повредуваат правото од интелектуална сопственост, како и зголемена соработка со носителите на ова право и нивните застапници во Република Северна Македонија, од една страна, како и со сите надлежни институции во земјата и странство, од друга. Царинската управа презема бројни активности во борбата против фалсификувањето и пиратеријата и ќе продолжи со оваа борба во насока на заштита на животот, здравјето и безбедноста на граѓаните, економијата и буџетот на државата и општеството во целина.

Заклучно со 31 март 2019 година во Царинската управа бројот на **регистралирани барања за царинска заштита на трговски марки во однос на права од интелектуална сопственост** изнесува 1.004, додека на крајот на 2018 година изнесуваше 1.001.

Нови барања за заштита на права од интелектуална сопственост во Царинската управа имаат регистрирано и следните трговски марки: SALVATORE FERRAGAMO, S KF, CALVIN KLEIN, GIVENCHY, CHRISTIAN DIOR, LVMH, EMONA BRAND и PENTI.

I.4. Друга регулатива која има влијание врз царинското работење

Во периодот јануари-март 2019 година не се донесени други акти и регулативи кои имаат влијание врз царинското работење.

I.5 Административни и технички работи

Во периодот јануари-март 2019 година не се донесени нови уредби, упатства и процедури кои се однесуваат на работата на Секторот за административни и технички работи.

II. ЕУ ИНТЕГРАЦИЈА

И во 2019 година посебно место во агендата на Царинската управа имаат активностите насочени кон перманентно усогласување и примена на царинското законодавство на ЕУ во Република Северна Македонија, исполнување на техничките и организациските барања, развој на административниот капацитет, како и проширување на јавната свест за начинот и филозофијата на функционирањето на Царинската унија.

II.1. Развој на административниот капацитет согласно ЕУ стандардите

II.1.1. Царина 2020 – Програма на Европската комисија

Воспоставениот комуникацискиот јазол **CCN/CSI** преку програмата Царина2020 и неговата примена продолжи во континуитет.

Во рамки на Програмата на Заедницата „Царина 2020“ во периодот јануари-март 2019 година царинските службеници учествуваа во следниве заеднички акции:

- **Состанок на европски царински лаборатории**, со цел разгледување на активностите на европските царински лаборатории во 2018, активностите на секоја поединечна акција и усвоени планови за 2019 година;
- **Состанок на групата за координација на електронска царина**, со цел запознавање со електронските системи кои се развиваат во ЕУ, а чија имплементација е неопходна за целосна примена на УСС;
- **Состанок на проектна група за ИТ технологии и инфраструктура**, со цел запознавање со планираните активности за наредниот период за тековните платформи на поврзување CCN¹ и CCN₂;
- **Состанок за запознавање со искуствата од мониторинг процесот на проверка**, како почетна фаза од процесот на преговори за интеграција во ЕУ, во Подгорица, Црна Гора, со цел овозможување на вработените во службата за меѓународна соработка и европска интеграција и преземање на искуства кои се наопходни за подготовка на Царинската управа за претстојните чекори во процесот;
- **Состанок на групата за управување со обуки (TSG-Training Steering)**, со цел запознавање со новините кои се однесуваат на имплементација на царински компетенции и Програми за основна обука.

II.1.1. ИПА фондови

Подобрување на работењето на Царинската управа се спроведува во континуитет преку тековните и планираните ИПА проекти.

Тековни проекти :

¹ CCN - Common Communication Network (Заедничка комуникациска мрежа)

- WE CROSS BORDERS – Проект за прекугранична соработка со Република Грција (Програма IPA за прекугранична соработка помеѓу Република Македонија и Република Грција 2014-2020)
- Реконструкција на ГП Табановце (ИПА 2012)
- Реконструкција на ГП Кафасан (ИПА 2013)

Планирани проекти :

- Обезбедување на континуитет на деловните процеси во Царинската управа и зачувување на податоците преку консолидација на ИКТ системите и воспоставување на заеднички Податочен центар во случај на криза и природни непогоди (Disaster Recovery Centre) (ИПА2- ИПА 2018);
- Подобрување на квалитетот на царинските постапки и услуги (Twinning - ИПА2-ИПА 2018);
- Зголемување на квалитетот на царинските контроли во борбата против измами и недозволената трговија со стоки (Twinning - ИПА2- ИПА 2018)

-

III. ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ ВО ЦАРИНСКАТА УПРАВА

Царинската управа и во текот на 2019 година континуирано инвестира во унапредување и развој на менаџментот со човечки ресурси, сметајќи ги човечките ресурси за движечка сила за постигнување на поставените стратешки цели за интеграцијата во ЕУ и унапредување на ефикасноста на работата на институцијата.

На крајот на март 2019 година во Царинската управа се **вработени 1.143 лица**. Од вкупниот број вработени 2 лица се со статус на **функционери (директор и заменик директор)**, 1.032 лица се со статус на **царински службеници** согласно Законот за Царинската управа, 11 лица се со статус на **административни службеници** согласно Законот за административни службеници и 98 лица се со статус на **работници** согласно Законот за работни односи.

Во однос на стручната подготовка, 3 вработени се доктори на науки, 53 вработени се магистри, 657 се со високо образование, 13 се со вишо образование, 396 се со средно образование и 21 вработен се со образование од друг вид. Ова значи дека 62,37% од вкупниот број вработени во Царинска управа се со високо образование.

Во периодот јануари-март 2019 година донесени се следните акти и регулативи во врска со управување со човечките ресурси:

- **Упатство за доделување на признанија** (втора верзија) и
- **Упатство за излед и структура на документацијата на Царинската управа** (шеста верзија).

III.1. Вработување

Во периодот јануари-март 2019 година има 73 нови вработувања во Царинската управа врз основа на спроведен јавен оглас со договор за вработување на определено време до 31.12.2019 година.

III.2. Обуки и стручно оспособување

Во периодот јануари-март 2019 година, беа спроведени 47 активности за стручно оспособување на царинските службеници со вкупно 381 учесници. Во просек секој учесник има следено обука во траење од околу 11,02 часа (11 часа). Вкупниот број на часови на реализирани обуки во овој период, спореден со бројот на вработени, укажува на тоа дека за еден вработен се обезбедени обуки и стручно оспособување со просечно времетраење од 3,69 часа (3 часа и 41 минута).

Во периодот јануари-март 2018 година, беа спроведени 56 активности за стручно оспособување на царинските службеници со вкупно 547 учесници.

Во периодот јануари-март 2019 година позначајни одржани обуки се:

- **Зајакнување на оперативните и институционалните капацитети на царинската администрација** – со цел стекнување на знаења за нови аналтички методи во областа на акцизи и друга стока;

- „Симулација на судење“, со цел подобрување на вештините во борбата против економски криминал;
- **Финансиски истраги** – со цел стекнување на вештини за планирање, извори на информации, национална и меѓународна соработка, средства, техники, собирање и анализа на финансиски податоци, даночно затајување и перење пари;
- **Обука за попречување нелегални активности со патнички возила, возачи на гранични премини, пристаништа и автопати** – со цел подобрување на вештините на царинските службеници и инспекторите од мобилните тимови кои запираат возила и вршат претрес.

III.3. Интегритет

Збирот од сите политики, стандарди и процедури воспоставени во една организација кои ја зајакнуваат нејзината отпорност кон корупцијата и го намалуваат ризикот од коруптивно однесување од страна на нејзините вработени го означува системот за интегритет. Интегритет на ниво на една организација, значи „отпорност на корупција“.

Во периодот јануари-март 2019 година се спроведени **32 внатрешни истраги** врз основа на Планот на активности на Секторот за професионална одговорност, примените поплаки кои се однесуваат на незаконско и непрофесионално постапување на вработените, информациите примени на отворената царинска линија 197 во кои се содржани наводи за непрофесионално однесување на царински службеници, како и врз основа на информациите што ги доставуваат или непосредно ги презентираат раководителите на организационите единици и вработените во Царинската управа. Во истиот период во 2018 година беа спроведени 20 внатрешни истраги.

Број на спроведени внатрешни истраги по организациски единици								
Организационен дел	2018				2019			
	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)
Централна управа	2	2	0	4	3	0	0	3
Царинарница Скопје	1	2	4	7	4	4	3	11
Царинарница Куманово	2	2	1	5	4	2	3	9
Царинарница Штип	0	0	0	0	1	0	3	4
Царинарница Гевгелија	1	0	1	2	0	2	0	2
Царинарница Битола	0	2	0	2	0	2	1	3
Вкупно	6	8	6	20	12	10	10	32

Во периодот јануари-март 2019 година во врска со постапувањето на вработените согласно позитивните законски одредби, подзаконските акти и оперативните инструкции на Царинската управа, извршени се **13 внатрешни контроли**, додека во периодот јануари-март 2018 година беа извршени 12 внатрешни контроли.

Број на спроведени внатрешни контроли по организациски единици								
Организациски дел	2018				2019			
	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)
Централна управа	2	2	2	6	1	1	1	3
Царинарница Скопје	1	1	4	6	2	2	1	5
Царинарница Куманово	0	0	0	0	0	1	1	2
Царинарница Штип	0	0	0	0	0	1	0	1
Царинарница Гевгелија	0	0	0	0	0	0	0	0
Царинарница Битола	0	0	0	0	0	0	2	2
Вкупно	3	3	6	12	3	5	5	13

Во периодот јануари-март 2019 година, преку **отворената царинска телефонска линија (197)** се примени **16 поплаки** и **1 on-line** пријава во кои странките генерално наведуваат непрофесионално однесување на царинските службеници во постапувањето при извршување на нивните обврски и овластувања. Од вкупно поднесените записи, за 7 случаи во тек се истражни дејствија, додека во 2 е утврдена основаност на поплаката. Во истиот период минатата 2018 година беа примени 8 поплаки и 2 on-line пријави од кои во ниту еден случај не е утврдена основаност на содржината на поплаката.

Согласно обврската, по склучување на договор за вработување со Царинската управа или по престанок на работниот однос, службените лица од Царинската управа да достават пополнет анкетен лист до Секторот за професионална одговорност, во периодот јануари-март 2019 година евидентирани се 71 царински службеник кои доставиле **анкетен лист**, 11 кои доставиле **обрасци за промена на имотната состојба** и 57 кои доставиле **изјави за интереси**. Во истиот период во 2018 година беа евидентирани 6 царински службеници кои доставиле анкетен лист и 23 кои доставиле образец за промена на имотна состојба.

Во периодот јануари-март 2019 година е ревидиран и изработен нов **Регистар на ризични точки во царинското работење подложни на корупција за период јануари-март 2019 година**, кој се применува како корисна алатка за перманентно и ефикасно справување со можните кршења на царинското законодавство преку вршење на интерни контроли, а со тоа и за превенција од корупцијата.

Во периодот јануари-март 2019 година донесени се 2 решенија со кои се изречени **дисциплински мерки** – односно со 2 решенија е изречена **парична казна** во износ од 15% од последната исплатена месечна нето-плата на работник во траење од 2 месеци.

Во периодот јануари-март 2019 година донесени се 7 решенија со кои на царински службеници им е утврдена **основната плата во намален износ** од 15% поради тоа што не ги оствариле просечните, односно очекуваните резултати од работата.

III.4. Внатрешна ревизија

Внатрешната ревизија е независна активност на давање објективно уверување и совет, воспоставена со цел да придонесе за зголемување на вредноста и подобрување на

работењето на субјектот. Таа помага субјектот да ги исполни своите цели, применувајќи систематски, дисциплиниран пристап за процена и подобрување на ефективоста во процесите на управување со ризикот, контролата и управувањето.

Во периодот јануари-март 2019 година во Царинската управа се извршени 5 **внатрешни ревизии**. Врз основа на извршените ревизии утврдени се 17 **наоди** и дадени се 19 **препораки за подобрување на работењето**.

Во периодот јануари-март 2018 година во Царинската управа беа извршени 5 внатрешни ревизии. Врз основа на извршените ревизии беа утврдени 17 наоди и дадени 17 препораки за подобрување на работењето.

Во периодот јануари-март 2019 година изготвен е **Квартален извештај за извршените ревизии и активностите на внатрешната ревизија** за IV квартал во 2018 година и степен на спроведување на препораките заклучно со IV квартал во 2018 година. Изготвен е и **Годишен извештај за воспоставениот внатрешен контролен систем во Царинска управа за 2018 година**.

III.5. Наградување и унапредување

Во периодот јануари-март 2019 година донесени се 6 решенија со кое на царински службеници им се утврдени **основни плати во зголемен износ од 15%**, поради тоа што работата ја извршиле со особен успех и квалитет.

По повод 14-ти април, Денот на Царинската управа, доделени се следните награди на царински службеници:

- 153 јубилејни награди за 10 години непрекината работа во Царинската управа;
- 29 јубилејни награди за 20 години непрекината работа во Царинската управа;
- 9 јубилејни награди за 30 години непрекината работа во Царинската управа и
- 8 пофалници.

Во периодот јануари-март 2019 година во Царинската управа се извршени вкупно 58 **унапредувања**. Во Централна управа унапредени се 33 царински службеници: 10 царински службеници на работно место самостоен советник, 8 царински службеници на работно место шеф на служба, 2 царински службеници на работно место советник, 5 царински службеници на работно место инспектор, 1 царински службеник на работно место виш инспектор, 4 царински службеници на работно место началник и 3 царински службеници на работно место оператор.

Во истиот период во царинарниците унапредени се 25 царински службеници: 5 царински службеник на работно место водач на смена, 3 царински службеници на работно место виш цариник контролор, 2 царински службеници на работно место шеф на царинска испостава, 8 царински службеници на работно место водител на смена, 3 царински службеници на работно место самостоен советник, 3 царински службеници на работно место цариник и 1 царински службеник на работно место помошник управник.

IV. ДИГИТАЛИЗАЦИЈА

IV.1. ИКТ инфраструктура

Во првиот квартал од 2019 ИТ ресурсите беа главно ангажирани во подготовка и реализација на пилот проектот за пуштање во продукција на Системот за обработка на царински декларации и акцизни документи (СОЦДАД). Паралелно со ова се утврдуваа потребите за понатамошно унапредување на функционалностите на СОЦДАД за што е започната постапка за јавна набавка. Поради директната поврзаност на СОЦДАД со останатите ИТ системи се работеше на унапредување на функционалностите на Едношалтерскиот систем за дозволи за увоз, извоз и транзит на стоки и тарифни квоти (EXIM), Интегрираната тарифна околина (ИТО) и Новиот компјутеризиран транзитен систем (НКТС). Истовремено се работеше на подготовката на веб сервиси за размена на податоци од СОЦДАД со други институции во рамки на Системот за интероперабилност на МИОА.

Активностите за обезбедување на деловен континуитет на Царинската управа во кризна состојба, преку создавање на доверлив компјутерски - податочен центар на оддалечена локација („Disaster Recovery“), продолжија и во текот на првиот квартал од 2019 година. Во рамки на проектот „Обезбедување на стабилност на ИТ системите на ЦУ во случај на криза („Disaster Recovery“)“ (ИПА 2 – ИПА 2018) започнати се активностите за подготовка на техничка спецификација (тендерска документација) за набавка на потребната опрема.

Во периодот јануар-март 2019 година продолжија активностите за консолидација на хардверската околина на ИКТ системите и консолидација на персоналната хардверска опрема за пристап и примена на ИКТ системите во Царинската управа. Во рамки на овие активности се спроведе јавна набавка за ИТ опрема, извршена е испорака на хардверската опрема на која треба да се мигрираат и консолидираат СОЦДАД, EXIM, NCTS и ИТО системите. Истовремено инсталирани и ставени се во функција над 200 персонални компјутери.

Спроведена е јавна набавка на софтверско решение за „Service Desk“ систем, чија цел е унапредување на ефикасноста на ИКТ услугите и поддршка на корисниците при користењето на ИТ системите, во и надвор од работното време. Во текот на март се започна со активностите за имплементација на решението.

Во периодот јануари-март 2019 година се работеше на подготовка на измена и дополнување на Упатството за управување со животен циклус на апликации и ИКТ системи (трета верзија). Во насока на унапредување на постапката за обезбедување на непрекинато на ИКТ системите надвор од работно време подготвено е ново Упатство за обезбедување поддршка на ИКТ системите надвор од работно време.

Обемот на користење на тековните апликации од страна на царинските службеници и економските оператори е даден во следната табела:

Назив на апликација	Тип индикатор	2018				2019			
		Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)
ЕХИМ Лиценци	корисници	6,698	6,701	6,732	6,732	6,434	6,476	6,425	6,425
	пристапи	36,262	37,682	41,022	114,966	32,756	38,774	46,165	117,695
ЕХИМ Квоти	корисници	6,698	6,701	6,732	6,732	6,434	6,476	6,425	6,425
	пристапи	1,220	226	201	1,647	1,198	276	215	1,689
Веб портал	корисници	11,816	11,391	12,261	12,261	16,379	16,259	18,137	18,137
	пристапи	84,399	85,659	90,601	260,659	146,755	145,433	172,168	464,356
АСИКУДА	корисници	2,018	2,019	2,031	2,031	2,049	2,059	2,023	2,023
	пристапи	199,875	202,158	203,987	606,020	198,547	201,258	232,569	632,374
Работно време	корисници	1,103	1,101	1,098	1,098	1,131	1,128	1,131	1,131
	пристапи	46,119	46,775	51,687	144,581	51,247	57,166	64,839	173,252
Лука	корисници	97	101	99	99	112	112	112	112
	пристапи	9,992	8,103	7,103	25,198	6,586	8,486	7,141	22,213
ЕДМС	корисници	1,103	1,101	1,098	1,098	1,131	1,128	1,131	1,131
	пристапи	20,000	28,836	30,937	79,773	23,718	22,869	26,697	73,284
ПЕК	корисници	465	466	468	468	458	458	460	460
	пристапи	1,883	1,743	2,849	6,475	1,748	1,682	2,331	5,761
Бордер	корисници	999	978	949	949	1,001	995	980	980
	пристапи	47,589	49,857	51,247	148,693	42,589	43,642	49,300	135,531
НКТС	корисници	943	945	949	949	893	894	902	902
	пристапи	23,358	24,658	29,923	77,939	18,894	24,919	29,755	73,568

IV.2. Достапност на ИТ системи

Во текот на периодот јануари-март 2019 година спроведени се голем број оперативни активности за поддршка и непречена функционалност на ИКТ инфраструктурата во ЦУ.

Просечната достапност на ИКТ системите и апликациите во периодот јануари-март 2019 година изнесуваше 99%.

Во јануари-март 2019 за одржување на непрекинатоот на ИКТ системите решени се 770 инциденти и сервисни побарувања. Од нив 430 инциденти се однесуваат на хардверска опрема и мрежни проблеми, 260 инциденти и сервисни побарувања се однесуваат на софтверските решенија и 80 побарувања за останати проблеми поврзани со ИКТ инфраструктурата.

V. ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

V.1. Услови за спроведување на царинските формалности

Царинската управа перманентно работи на одржување на постојните и воведување на нови можности за олеснување и забрзување на царинските постапки и условите за нивно спроведување, со поддршка од информатичка и комуникациска технологија.

V.2. Е-Царина

V.2.1. Нов софтвер за обработка на царински декларации

Во периодот јануари-март 2019 година продолжија активностите за развој на новиот Систем за обработка на царински декларации и акцизни документи (СОЦДАД), започнат во март 2012 година, кој треба да го замени постојниот систем ASYCUDA.²

Во овој период реализиран е Пилот проектот за пуштање во продукција на СОЦДАД во 11 царински испостави. Одржана е обука за царинските службеници и економските оператори за користење на системот. Подготвени се кориснички упатства и упатства за спроведување на царинските постапки со користење на СОЦДАД како и Предлог за измени на Уредбата за спроведување на Царинскиот закон и на Правилникот за начинот на пополнување на царинската декларација и кодексот на шифри кои се употребуваат при пополнување на царинската декларација (Правилник за ЕЦД). Направени се дополнителни измени во СОЦДАД системот заради имплементација на новиот Закон за акцизите и подзаконските акти кои ќе произлезат од него. Креирани се веб сервиси за размена на податоци со владини институции преку Системот за интероперабилност. До Државниот завод за статистика и Народна банка достаавени се тест податоци од царинските испостави вклучени во Пилот проектот. Со воведување на СОЦДАД, Царинската управа ќе обезбеди безбедно, интероперативно ИТ решение во согласност со стандардите на СЦО и ЕУ, целосно бесхартиена околина при спроведување на царинските и акцизните постапки преку размена на електронски податоци со економските оператори и другите државни институции, забрзување на царинските и акцизните постапки за економските оператори и целосна компатибилност со системите на ЕУ.

V.2.2. EXIM

Во периодот јануари-март 2019 година, во EXIM[1] се регистрирани 170 економски оператори – нови корисници на системот, кои преку 12[2] (од 17 регистрирани) државни органи, директно вклучени во постапката на издавање на дозволите, можеа да аплицираат за 60 различни видови увозни, извозни и транзитни дозволи и тарифни квоти.

² Новиот СОЦДАД, кој треба да го замени постојниот систем ASYCUDA, ќе обезбеди интероперабилност и интерконекции со царинските информатички системи на ЕУ, управување со царинските декларации и акцизните документи (поднесување, евидентирање, прифаќање, обработка и архивирање), контрола на движењето на акцизните добра и царинските стоки преку размена на стандардизирани електронски пораки со економски оператори, ефикасност во спроведување на контролите околу наплатени и вратени царински давачки, акцизи, такси и други давачки, олеснување на трговија преку забрзан проток на стока, како и подобрување на безбедноста на синџирот на снабдување, согласно стандардите на ЕУ и СЦО.

Во периодот јануари-март 2019 година преку EXIM се издадени 23.583 увозни, извозни и транзитни дозволи и 2.073 квоти. Најголем број од издадените дозволи во овој период се однесуваат ветеринарни влезни документи (3.396), потврди за органолептички преглед (3.717), согласности за царинење на стока за општа употреба (9.376), медицински помагала (1.543) и лекови (879).

Просечното време за добивање на овие дозволи во периодот јануари-март 2019 година изнесуваше околу 32,7 часа.

БРОЈ НА УВОЗНИ И ИЗВОЗНИ ДОЗВОЛИ ИЗДАДЕНИ ПРЕКУ EXIM								
Име на дозволата	2018				2019			
	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)
Одобрение за увоз на ветеринарно медицински препарати	17	14	27	58	1	1	0	2
Документ за ветеринарна проверка на продукти за исхрана на животни при увоз	53	44	61	158	49	55	69	173
Ветеринарен влезен документ за живи животни	11	19	29	59	17	25	37	79
Ветеринарен влезен документ за производи од животинско потекло	897	932	1,244	3,073	970	1,067	1,359	3,396
Согласност пратката со храна, производи и материјали кои доаѓаат во контакт со храната да влезе на територијата на Република Македонија	2,447	2,786	3,567	8,800	2,578	3,066	3,732	9,376
Одобрение за пренесување (трансфер) на оружје и муниција при увоз	1	1	6	8	0	8	9	17
Дозвола за извоз на прекурзори	8	7	17	32	12	16	11	39
Дозвола за извоз на опојни дроги и психотропни супстанции	34	41	42	117	38	40	42	120
Дозвола за увоз на прекурзори	24	20	22	66	18	19	26	63
Одобрение за увоз на лекови	295	265	327	887	274	302	303	879
Одобрение за увоз на медицински помагала	399	437	513	1,349	458	520	565	1,543
Одобрение за увоз на опасни и други видови на хемикалии	79	97	109	285	79	108	117	304
Дозвола за увоз на опојни дроги и психотропни супстанции	18	14	17	49	7	13	24	44
Дозвола за транспорт/транзит на опасни материи	117	130	146	393	119	139	163	421
Согласност за царинење на предмети за општа употреба	719	875	1,041	2,635	721	947	1,009	2,677
Потврда за извршен органолептички преглед и земени ностри	1,174	1,181	1,504	3,859	1,005	1,267	1,445	3,717
Уверение за извоз и изнесување на незащитени културни добра	16	35	45	96	28	16	30	74
Други дозволи	145	204	241	590	150	199	310	659
ВКУПНО	6.454	7.102	8.958	22.514	6.524	7.808	9.251	23.583

V.2.3. Интегрирана тарифна околина (ИТО)

Во периодот јануари-март 2019 година се продолжи со активностите за унапредување на ИТО системот. Финализирани се сите активности на страна на ИТО за пуштање во продукција на новиот СОЦДАД. Постигната е синхронизација на трите околинати на системот, поставени се нови конфигурациски фајлови, сетирани се параметрите на калкулаторот за пресметка на давачки согласно потребите на новиот систем како и барањата согласно новиот Закон за акцизи. ИТО системот е интегриран со СОЦДАД и ЕКСИМ системите.

V.2.4. Заеднички транзитен систем на ЕУ и ЕФТА земјите

Конвенциите за заедничката транзитна постапка и за поедноставување на формалностите при трговија со стока обезбедуваат единствено движење на стоката во рамките на земјите членки, од една влезна точка до местото на завршување на транзитната постапка, без разлика на тоа низ колку држави и гранични премини стоката треба да транзитира. Електронската транзитна декларација со која е започната транзитна постапка во која било земја членка на Конвенцијата за заедничка транзитна постапка е прифатлива за сите земји членки на Конвенцијата.

Во периодот јануари-март 2019 година во царинските испостави во Република Северна Македонија обработени се вкупно 22,044 царински декларации во заедничката транзитна постапка (транзит од Република Северна Македонија за ЕУ и ЕФТА земјите), а од странските царински испостави примени се вкупно 12,892 транзитни движења во кои нашите испостави се нотирани како одредишни испостави (транзит од ЕУ и ЕФТА земјите за Република Северна Македонија). Низ територијата на Република Северна Македонија транзитирале вкупно 11,700 транзитни движења во кои нашите испостави ја презедоа улогата на транзитни испостави.

Во периодот јануари-март 2018 година во царинските испостави во Република Северна Македонија беа обработени вкупно 18,480 царински декларации во заедничката транзитна постапка (транзит од Република Северна Македонија за ЕУ и ЕФТА земјите), а од странските царински испостави беа примени вкупно 6,404 транзитни движења во кои нашите испостави се нотирани како одредишни испостави (транзит од ЕУ и ЕФТА земјите за Република Северна Македонија). Низ територијата на Република Северна Македонија транзитирале вкупно 11,898 транзитни движења во кои нашите испостави ја презедоа улогата на транзитни испостави.

Заклучно со март 2019 година издадени се вкупно 143 одобренија на економските оператори со кои им се овозможува пристап кон НКТС и 69 одобренија на главните обврзници за користење на банкарска гаранција во заедничката транзитна постапка.

V.3. Обем на извршени работи

V.3.1. Царински и акцизни одобренија и лиценци

На крајот на март 2019 година, вкупно 265 компании имаа одобренија за вршење работи на **застапување во царински постапки**, додека во март 2018 имаше 248 вакви компании. На крајот на март 2019 година бројот на **физички лица – иматели на лиценци за вршење работи на застапување во царински постапки** изнесува 1.173, додека во март 2018 година имаше 1.143 вакви лица.

Најзастапен вид **царинска постапка со економски ефект** е увозот за облагородување, по што следи царинско складирање и извозот за облагородување. Имателите на ваков вид на одобренија во најголем процент припаѓаат на текстилната индустрија, по што следат иматели од областа на чевларската индустрија и металургијата. На крајот на март 2019 година 177 трговски друштва се иматели на одобренија за **увоз за облагородување** и 10 трговски друштва поседуваат одобренија за **извоз за облагородување**. Одобренија за **царинско складирање** поседуваат 89 трговски друштва. Издадените одобренија за **еднократна примена** во периодот јануари-март 2019 година изнесуваат 1,279.

На крајот на март 2018 година, 170 трговски друштва биле иматели на **одобренија за увоз за облагородување** и 12 трговски друштва поседувале **одобренија за извоз за облагородување**, додека 89 трговски друштва поседувале **одобренија за царинско складирање**. Издадените одобренија за еднократна примена во периодот јануари-март 2018 година изнесувале 1,342.

На крајот на март 2019 година активни се 224 одобренија за **поедноставени царински постапки** од кои 49 одобренија за **локално царинење при увоз**, 67 одобренија за **локално царинење при извоз**, 69 одобренија за **овластен примач во транзит**, 34 одобренија за **овластен испраќач** и 5 одобренија за **поедноставено декларирање**.

Во март 2018 година биле активни 222 одобрение за **поедноставени царински постапки**.

Заклучно со март 2019 година важечки се 545 **Задолжителни тарифни информации (ЗТИ)** кои ги издава Царинската управа по писмено барање од страна на правно или физичко лице за утврдување на тарифната ознака за одреден тип на стока, со цел да се утврдат царинските и другите давачки или примена на нетарифни мерки за планиран увоз или извоз. Во март 2018 година биле важечки 583 ЗТИ. ЗТИ има важност од 3 години и придонесува за упростување и забрзување на царинските постапки во делот на тарифно распоредување на стоките, за

зголемување на предвидливоста на царинското постапување на економските оператори, како и за еднообразна примена на Царинската тарифа и правилна наплата на царинските давачки.

Во периодот јануари-март 2019 година издадени се 8 нови **одобренија за одобрен извозник**. Бројот на издадени одобренија за одобрен извозник заклучно со крајот на 2018 година изнесуваше 148. Овој број континуирано се зголемува во текот на 2019 година, односно се зголемува и листата на одобрени извозници иматели на ова одобрение, па така вкупниот број на издадени одобренија за одобрен извозник заклучно со март 2019 година изнесува 148, од кои 138 се активни. Со издавање на одобрението за одобрен извозник на имателот му се овозможува поедноставување на постапката за докажување на потеклото при извоз, односно му се овозможува да изготвува изјави во фактура со кои го докажува преференцијаното потекло без разлика на вредноста на стоката за која се однесува изјавата. Ова е особено важно доколку извозникот веќе поседува и одобрение за локално царинење и извозната постапка ја извршува надвор од царинските терминали и надвор од работното време.

Вкупниот број на активни **одобренија за одложено плаќање** на крајот на март 2019 година изнесува 212, а нивниот број на крајот на март 2018 година изнесуваше 193.

На крајот на март 2019 година вкупниот број на **активни акцизни дозволи** по економски оператори изнесува 77. На крајот на март 2018 година, вкупниот број на активни акцизни дозволи по економски оператори изнесуваше 78.

На крајот на март 2019 година вкупниот број на **активни одобренија за акцизно повластено користење** по економски оператори изнесува 311. На крајот на март 2018 година вкупниот број на активни одобренија за акцизно повластено користење по економски оператори изнесуваше 315.

V.3.2. Преференцијално потекло на стоките

Република Северна Македонија има склучено договори за слободна трговија со Турција, Украина и државите членки на ЕУ, ЕФТА и ЦЕФТА.

Реализираниот надворешен трговски промет во периодот јануари-март 2019 година, за кој е користен доказ за преференцијално потекло, изнесува 123.93 милијарди денари и е зголемен во однос на истиот период во 2018 година кога изнесуваше 110.33 милијарди денари. Најголем дел од овој промет е остварен со земјите членки на ЕУ и изнесува 104.48 милијарди денари или 84.30%, и е зголемен во однос на истиот период во 2018 година кога изнесуваше 83.73 милијарди денари. Размената со земјите членки на ЦЕФТА во периодот јануари-март 2019 година изнесува 14.39 милијарди денари или 11.61% од вкупно остварениот промет со преференцијално потекло и е зголемен во однос на истиот период во 2018 година кога изнесуваше 13.18 милијарди денари. Најголем процент од остварениот промет со преференцијално потекло со земјите членки на ЦЕФТА отпаѓа на трговската размена со Србија.

ВКУПНО КОРИСТЕЊЕ НА ДОГОВОРИТЕ ЗА СЛОБОДНА ТРГОВИЛА (Во милијарди денари)																
Договорна страна	Увоз и извоз во 2018 година								Увоз и извоз во 2019 година							
	Јануари		Февруари		Март		Вкупно (јан.-март)		Јануари		Февруари		Март		Вкупно (јан.-март)	
	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%
ЕУ	28.26	85.25	31.68	84.52	32.43	81.70	92.37	83.73	32.67	87.43	33.75	84.11	38.05	81.94	104.47	84.30
ЕФТА	0.15	0.44	0.22	0.58	0.20	0.50	0.56	0.51	0.20	0.52	0.21	0.52	0.22	0.47	0.62	0.50
ЦЕФТА	3.51	10.59	4.27	11.39	5.40	13.61	13.18	11.94	3.32	8.89	4.72	11.76	6.35	13.67	14.39	11.61
Албанија	0.24	0.73	0.26	0.69	0.35	0.88	0.85	0.77	0.25	0.67	0.34	0.86	0.46	0.99	1.05	0.85
Б и Х	0.47	1.40	0.55	1.46	0.68	1.71	1.69	1.53	0.39	1.04	0.68	1.70	0.82	1.76	1.88	1.52
Црна Гора	0.12	0.35	0.12	0.33	0.18	0.45	0.42	0.38	0.11	0.31	0.14	0.35	0.20	0.43	0.45	0.37
Косово	0.73	2.21	0.99	2.63	1.11	2.79	2.82	2.56	0.74	1.99	1.17	2.92	1.51	3.26	3.43	2.77
Србија	1.94	5.86	2.34	6.24	3.06	7.72	7.34	6.66	1.82	4.87	2.37	5.92	3.35	7.21	7.54	6.09
Молдавија	0.01	0.03	0.02	0.04	0.02	0.06	0.05	0.04	0.00	0.01	0.00	0.01	0.01	0.03	0.02	0.02
Турција	1.21	3.66	1.26	3.36	1.59	4.02	4.07	3.69	1.16	3.12	1.42	3.54	1.78	3.83	4.37	3.52
Украина	0.02	0.06	0.06	0.15	0.07	0.18	0.15	0.13	0.02	0.04	0.03	0.07	0.04	0.09	0.08	0.07
Вкупно	33.15	100.00	37.48	100.00	39.69	100.00	110.33	100.00	37.37	100.00	40.13	100.00	46.44	100.00	123.93	100.00

V.4. Промет на товарни моторни возила (ТМВ) на граничните премини

Во периодот јануари-март 2019 година на граничните премини за патен сообраќај вкупно транзитирале околу 205 илјади ТМВ, од кои околу 109 илјади полни, а околу 96 илјади празни ТМВ. Најголем промет е остварен на граничните премини со Грција, и тоа околу 74 илјади ТМВ или околу 35.9%. Најголем промет по поединечни премини е остварен на ГП Богородица со околу 25.5% од вкупниот промет. Во истиот период минатата 2018 година вкупно транзитираа околу 168 илјади ТМВ, од кои околу 88.5 илјади полни, а околу 80 илјади празни ТМВ.

ВКУПЕН ПРОМЕТ НА ТМВ ПО ГРАНИЧНИ ПРЕМИНИ (ВО ИЛЈАДИ)																						
Граничен премин			Косово			Србија			Бугарија				Грција				Албанија					Вкупно
			Блаце	Јакинце	Вкупно	Табановце	Пелице	Вкупно	Деве Баир	Делчево	Ново Село	Вкупно	Дојран	Богородица	Маџилга	Вкупно	Стење	Кафасан	Св.Наум	Блато	Вкупно	
2018	Јануари	Полни	1.6	0.0	1.6	9.0	0.0	9.0	2.7	1.1	1.1	4.9	3.0	4.4	0.6	8.0	0.0	2.1	0.0	0.1	2.2	25.6
		Празни	4.1	0.2	4.3	3.9	0.0	3.9	1.9	1.4	2.1	5.5	2.1	6.5	0.8	9.4	0.1	1.4	0.0	0.2	1.7	24.6
		Вкупно	5.7	0.2	5.9	12.8	0.0	12.8	4.6	2.5	3.2	10.3	5.1	10.9	1.4	17.4	0.1	3.5	0.0	0.2	3.9	50.3
	Февруари	Полни	1.8	0.0	1.8	8.9	0.0	8.9	2.7	1.1	1.1	4.8	2.9	5.3	0.7	8.9	0.0	2.5	0.0	0.1	2.6	27.0
		Празни	4.3	0.2	4.5	3.7	0.0	3.7	1.9	1.1	2.0	5.0	1.8	5.9	0.8	8.4	0.1	1.5	0.0	0.1	1.7	23.3
		Вкупно	6.1	0.2	6.3	12.6	0.0	12.6	4.6	2.1	3.1	9.8	4.6	11.2	1.5	17.3	0.1	4.1	0.0	0.2	4.3	50.2
	Март	Полни	2.7	0.0	2.7	10.8	0.0	10.8	3.4	1.3	1.4	6.1	3.9	7.4	0.9	12.3	0.0	3.9	0.0	0.1	4.0	35.9
		Празни	5.6	0.3	6.0	5.0	0.0	5.1	2.3	1.4	2.8	6.5	1.9	9.2	0.9	12.0	0.1	2.2	0.0	0.1	2.5	32.1
		Вкупно	8.3	0.3	8.6	15.9	0.0	15.9	5.8	2.6	4.2	12.6	5.8	16.6	1.8	24.3	0.1	6.2	0.0	0.2	6.5	67.9
	Вкупно (јан.-март)	Полни	6.1	0.0	6.1	28.7	0.0	28.7	8.8	3.4	3.6	15.7	9.8	17.1	2.3	29.2	0.1	8.6	0.0	0.2	8.8	88.5
		Празни	14.0	0.7	14.7	12.6	0.0	12.6	6.2	3.9	6.9	16.9	5.8	21.5	2.5	29.8	0.3	5.2	0.0	0.4	5.9	80.0
		Вкупно	20.0	0.7	20.7	41.3	0.0	41.3	14.9	7.3	10.4	32.7	15.5	38.7	4.8	59.0	0.3	13.7	0.0	0.6	14.7	168.4
2019	Јануари	Полни	1.7	0.0	1.7	10.0	0.0	10.0	3.2	1.2	0.8	5.2	3.2	7.1	0.5	10.7	0.0	2.6	0.0	0.0	2.6	30.2
		Празни	4.5	0.1	4.6	4.1	0.0	4.1	2.5	1.5	2.2	6.2	1.3	8.3	0.5	10.2	0.1	1.7	0.0	0.1	1.9	26.9
		Вкупно	6.1	0.1	6.2	14.1	0.0	14.1	5.6	2.7	3.0	11.4	4.5	15.4	1.0	20.9	0.1	4.3	0.0	0.2	4.5	57.1
	Февруари	Полни	3.0	0.0	3.0	10.2	0.0	10.2	4.0	1.1	1.1	6.2	4.1	8.3	0.7	13.2	0.0	3.8	0.0	0.1	3.9	36.5
		Празни	6.3	0.3	6.6	4.3	0.0	4.3	2.3	1.3	2.0	5.7	1.8	9.9	0.8	12.6	0.1	2.5	0.0	0.2	2.7	31.9
		Вкупно	9.3	0.3	9.6	14.5	0.0	14.5	6.4	2.4	3.1	11.9	6.0	18.3	1.5	25.7	0.1	6.3	0.0	0.2	6.6	68.4
	Март	Полни	4.2	0.0	4.2	11.7	0.0	11.7	5.0	1.2	1.4	7.6	4.5	8.5	0.8	13.8	0.0	5.1	0.0	0.0	5.1	42.4
		Празни	8.4	0.5	8.8	5.3	0.0	5.3	2.8	1.4	2.3	6.5	2.1	10.2	0.8	13.1	0.1	3.2	0.0	0.2	3.4	37.2
		Вкупно	12.6	0.5	13.0	17.0	0.0	17.0	7.7	2.7	3.7	14.1	6.6	18.7	1.7	26.9	0.1	8.2	0.0	0.2	8.6	79.6
	Вкупно (јан.-март)	Полни	8.9	0.0	8.9	31.9	0.0	31.9	12.2	3.5	3.3	19.0	11.8	23.9	1.9	37.7	0.1	11.4	0.0	0.1	11.6	109.1
		Празни	19.2	0.8	20.0	13.7	0.0	13.7	7.6	4.3	6.5	18.4	5.3	28.4	2.2	35.9	0.2	7.4	0.0	0.4	8.1	96.0
		Вкупно	28.0	0.8	28.8	45.6	0.0	45.6	19.7	7.8	9.9	37.4	17.1	52.3	4.2	73.6	0.3	18.8	0.0	0.6	19.7	205.1

V.5. Обработени царински декларации

Во периодот јануари-март 2019 година обработени се 252.9 илјади **царински декларации** од кои најголемиот дел се однесуваат на **увоз** (околу 45.71%) и **транзит** (околу 29.38%), по кои следи **извозот** (околу 21.95%) и **повторниот извоз** (околу 2.97% од вкупно обработените декларации). Учеството на **поедноставените постапки** во вкупните извозни и увозни постапки изнесува 16.65%. Притоа, поедноставените постапки во извозот учествуваат со 39.64%, а во увозот со 17.39%.

БРОЈ НА РЕАЛИЗИРАНИ ЦАРИНСКИ ПОСТАПКИ ВО 2018 И 2019 ГОДИНА (во илјади)								
Вид на царинска постапка	2018				2019			
	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)
Транзитна	22.32	23.39	27.89	73.60	20.40	24.70	29.20	74.30
Извоз	14.80	15.59	18.82	49.21	14.30	18.30	22.90	55.50
Редовен извоз	7.88	8.46	10.48	26.82	8.70	10.40	13.20	32.30
Поедноставена постапка при извоз	6.71	6.88	8.08	21.67	5.20	7.50	9.30	22.00
Привремен извоз	0.20	0.25	0.26	0.72	0.40	0.40	0.50	1.30
Увоз	30.39	33.78	40.44	104.62	31.40	40.10	44.10	115.60
Редовен увоз	22.43	25.09	30.33	77.84	23.50	29.40	33.70	86.60
Поедноставена постапка при увоз	5.52	6.10	7.14	18.75	5.20	7.80	7.10	20.10
Царинско складирање	0.54	0.66	0.77	1.98	0.60	0.60	0.90	2.10
Привремен увоз	1.71	1.73	1.95	5.39	1.90	2.10	2.20	6.20
Увоз на привремено извезена стока	0.19	0.20	0.26	0.65	0.20	0.20	0.30	0.70
Повторен извоз	2.19	2.29	2.51	6.99	2.30	2.50	2.70	7.50
Вкупно	69.69	74.96	89.66	234.31	68.40	85.60	98.90	252.90

Во периодот јануари-март 2019 година вообичаено доминираше патниот сообраќај со околу 96.79% од вкупно обработените царински декларации. Авио-сообраќајот учествуваше со 2.65%, а железничкиот сообраќај со 0.30%.

ОБРАБОТЕНИ ДЕКЛАРАЦИИ СПОРЕД ВИД НА ТРАНСПОРТ (во илјади)								
Вид на транспорт		Патен	Железнички	Авионски	Поштенски	Друг	Вкупно	
2018	Јануари	Увоз	29.88	0.20	1.07	0.09	0.06	31.31
		Извоз	15.80	0.02	1.02	0.01	0.02	16.87
		Транзит	22.30	0.01	0.00	0.00	0.00	22.32
		Вкупно	67.99	0.24	2.09	0.10	0.08	70.50
	Февруари	Увоз	33.05	0.23	1.08	0.11	0.04	34.49
		Извоз	16.78	0.03	1.00	0.02	0.03	17.86
		Транзит	23.28	0.02	0.00	0.00	0.00	23.29
		Вкупно	73.11	0.27	2.08	0.12	0.06	75.65
	Март	Увоз	39.87	0.21	1.19	0.11	0.05	41.42
		Извоз	20.15	0.01	1.14	0.02	0.01	21.33
		Транзит	27.87	0.02	0.00	0.00	0.00	27.89
		Вкупно	87.89	0.24	2.32	0.13	0.06	90.64
	Вкупно (јан.-март)	Увоз	102.79	0.63	3.34	0.31	0.15	107.23
		Извоз	52.74	0.07	3.16	0.05	0.05	56.06
		Транзит	73.45	0.05	0.00	0.00	0.00	73.50
		Вкупно	228.98	0.75	6.50	0.35	0.20	236.78
2019	Јануари	Увоз	29.50	0.15	1.05	0.10	0.04	30.85
		Извоз	15.14	0.05	1.14	0.05	0.01	16.38
		Транзит	20.37	0.00	0.00	0.00	0.00	20.37
		Вкупно	65.01	0.20	2.19	0.15	0.05	67.60
	Февруари	Увоз	38.07	0.16	1.08	0.10	0.06	39.47
		Извоз	19.33	0.07	1.10	0.05	0.01	20.56
		Транзит	24.69	0.00	0.00	0.00	0.00	24.69
		Вкупно	82.08	0.23	2.19	0.14	0.07	84.72
	Март	Увоз	42.81	0.21	1.13	0.11	0.05	44.31
		Извоз	24.22	0.09	1.17	0.05	0.01	25.54
		Транзит	29.16	0.01	0.00	0.00	0.00	29.17
		Вкупно	96.18	0.32	2.30	0.16	0.07	99.02
	Вкупно (јан.-март)	Увоз	110.37	0.53	3.27	0.31	0.16	114.63
		Извоз	58.69	0.21	3.41	0.14	0.03	62.48
		Транзит	74.21	0.02	0.00	0.00	0.00	74.23
		Вкупно	243.28	0.75	6.67	0.45	0.19	251.34

Во периодот јануари-март 2019 година најголем дел од вкупниот број на декларации се обработени во Царинарница Скопје и тоа 38.9%. Во Царинарница Гевгелија обработени се 22.7% од вкупниот број на декларации, а во Царинарница Куманово се обработени 19.7% од вкупниот број на декларации. Останатите 18.7% се обработени во Царинарница Битола (10.3%) и Царинарница Штип (8.4%).

V. ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

ВКУПНО ОБРАБОТЕНИ ЦАРИНСКИ ДЕКЛАРАЦИИ ВО 2018 И 2019 ГОДИНА ПО ЦАРИНСКИ ИСПОСТАВИ (ВО ИЛЛАДИ)																
Царинска испостава	2018								2019							
	Јануари		Февруари		Март		Вкупно (јан.-март)		Јануари		Февруари		Март		Вкупно (јан.-март)	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
Царинарница Скопје	25.9	36.6	28.6	37.7	33.7	37.2	88.1	37.2	26.8	39.1	33.6	39.2	38.0	38.4	98.5	38.9
1 ЦИ Скопје 1	8.8	12.4	9.6	12.6	11.4	12.5	29.7	12.5	9.3	13.5	12.2	14.2	13.0	13.1	34.4	13.6
2 ЦИ Скопје 2	5.9	8.3	6.8	8.9	8.0	8.8	20.7	8.7	6.0	8.7	7.7	9.0	8.8	8.9	22.5	8.9
3 ЦИ Скопје 3	2.7	3.8	3.1	4.1	3.7	4.1	9.5	4.0	2.6	3.8	4.1	4.8	3.8	3.8	10.4	4.1
4 ЦИ Скопје 4	2.2	3.1	2.6	3.4	2.8	3.1	7.6	3.2	1.8	2.6	1.7	2.0	2.0	2.0	5.5	2.2
5 ЦИ Слободна зона Скопје	1.7	2.4	1.9	2.5	2.2	2.4	5.8	2.5	2.3	3.3	2.4	2.7	2.6	2.6	7.2	2.8
6 ЦИ Пошта Скопје	0.2	0.3	0.2	0.3	0.2	0.3	0.7	0.3	0.2	0.3	0.2	0.3	0.3	0.3	0.7	0.3
7 ЦИ Аеродром Скопје	2.0	2.9	2.0	2.6	2.2	2.5	6.2	2.6	2.0	2.9	2.0	2.4	3.5	3.5	7.5	3.0
8 ЦИ Блаци	1.6	2.2	1.5	2.0	2.1	2.3	5.2	2.2	1.9	2.8	2.3	2.7	3.0	3.1	7.3	2.9
9 ЦИ Тетово	0.8	1.1	0.9	1.2	1.1	1.2	2.8	1.2	0.8	1.2	1.0	1.1	1.2	1.2	3.0	1.2
Царинарница Куманово	15.3	21.6	16.2	21.4	20.0	22.1	51.5	21.7	13.6	19.8	16.3	19.0	19.9	20.1	49.8	19.7
10 ЦИ Куманово	2.0	2.9	2.3	3.0	2.6	2.9	6.9	2.9	1.2	1.7	1.4	1.7	1.8	1.8	4.4	1.7
11 ЦИ Табановце Автопат	10.7	15.1	11.6	15.3	14.3	15.8	36.6	15.4	9.8	14.2	11.8	13.8	14.4	14.6	36.0	14.2
12 ЦИ ЖС Табановце	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
13 ЦИ Деве Баир	2.6	3.7	2.4	3.1	3.0	3.3	8.0	3.4	2.7	3.9	3.1	3.6	3.7	3.7	9.4	3.7
Царинарница Штип	6.2	8.7	6.4	8.5	7.8	8.6	20.4	8.6	6.3	9.3	7.0	8.2	7.9	7.9	21.2	8.4
14 ЦИ Штип	4.3	6.0	4.5	5.9	5.4	5.9	14.1	6.0	4.3	6.3	4.7	5.4	5.4	5.5	14.4	5.7
15 ЦИ Делчево	1.4	2.0	1.4	1.8	1.6	1.7	4.4	1.8	1.5	2.1	1.6	1.9	1.6	1.6	4.7	1.9
16 ЦИ Велес	0.5	0.7	0.6	0.8	0.8	0.9	1.9	0.8	0.6	0.8	0.7	0.8	0.8	0.8	2.1	0.8
Царинарница Гевгелија	17.8	25.2	18.5	24.4	21.4	23.6	57.7	24.3	15.7	22.9	19.8	23.1	22.1	22.3	57.6	22.7
17 ЦИ Богородица	4.4	6.2	4.8	6.3	5.4	5.9	14.6	6.1	3.8	5.6	4.4	5.1	5.0	5.1	13.2	5.2
18 ЦИ Гевгелија	5.2	7.3	5.0	6.7	6.2	6.8	16.4	6.9	5.5	8.1	6.6	7.7	7.4	7.4	19.5	7.7
19 ЦИ Кавадарци	4.7	6.6	4.9	6.4	5.0	5.5	14.5	6.1	3.3	4.8	4.8	5.6	4.7	4.7	12.8	5.1
20 ЦИ Струмица	0.9	1.3	1.1	1.5	1.7	1.9	3.8	1.6	1.0	1.5	1.3	1.6	1.8	1.8	4.2	1.6
21 ЦИ Ново Село	0.9	1.3	1.0	1.3	1.2	1.4	3.1	1.3	0.9	1.3	1.1	1.3	1.4	1.4	3.5	1.4
22 ЦИ Дојран	1.7	2.4	1.7	2.2	1.9	2.1	5.3	2.2	1.1	1.6	1.6	1.8	1.8	1.8	4.5	1.8
Царинарница Битола	5.6	7.9	6.1	8.0	7.8	8.6	19.5	8.2	6.1	8.9	9.0	10.5	11.1	11.2	26.2	10.3
23 ЦИ Битола	1.4	2.0	1.6	2.1	1.8	2.0	4.7	2.0	1.6	2.3	2.1	2.4	2.4	2.4	6.0	2.4
24 ЦИ Меситлија	0.9	1.3	0.9	1.2	1.1	1.2	2.9	1.2	1.0	1.4	1.5	1.7	1.8	1.9	4.3	1.7
25 ЦИ Прилеп	1.0	1.4	1.3	1.7	1.5	1.6	3.7	1.6	1.0	1.5	1.4	1.6	1.8	1.9	4.3	1.7
26 ЦИ Охрид	0.2	0.3	0.2	0.3	0.3	0.4	0.7	0.3	0.4	0.5	0.6	0.7	0.6	0.6	1.5	0.6
27 ЦИ Охрид Аеродром	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0	0.1	0.1	0.2	0.1
28 ЦИ Струга	0.8	1.2	0.8	1.1	0.9	1.0	2.6	1.1	0.7	1.0	0.9	1.1	1.0	1.0	2.6	1.0
29 ЦИ Капазан	1.3	1.8	1.3	1.7	2.1	2.3	4.6	2.0	1.4	2.1	2.5	2.9	3.4	3.4	7.2	2.9
30 ЦИ Блато	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ВКУПНО	70.7	100.0	75.8	100.0	90.6	100.0	237.1	100.0	68.6	100.0	85.8	100.0	99.0	100.0	253.4	100.0

V.6. Наплатени приходи

Во периодот јануари-март 2019 година остварен е **вкупен приход од 19.535,00** милиони денари. Овој износ е:

- ↓ помал за 2,72% во однос на **планираниот приход** од 20.080,90 милиони денари и
- ↓ помал за 0,67% во однос на **остварениот приход** во 2018 во износ од 19.667,07 милиони денари.

План и наплатата во периодот јануари-март 2019 година, споредено со истиот период од 2015 до 2018 година:

во милиони денари

ПЕРИОД	План 2019	Остварено 2019	Остварено 2018	Остварено 2016	Остварено 2015
Јануари-март	20.080,90	19.535,54	19.667,07	16.870,00	15.675,03
ИНДЕКС	Наплата/план 2019		2019/2018	2019/2016	2019/2015
Период 2019/'18/'17/'16		-2,7%	-0,7%	15,8%	24,6%

Во табелата во продолжение се прикажани планирани и наплатени приходи по вид на давачки за период јануари-март 2019 година, споредено со истиот период од 2018 до 2015 година.

План и наплатата по вид на давачки во периодот јануари-март 2019 година, споредено со истиот период од 2016 до 2018 година:

во милиони денари

ПРИХОД	План Јануари- март 2019	Остварено Јануари- март 2019	Остварено Јануари- март 2018	Остварено Јануари- март 2017	Остварено Јануари-март 2016	Индекс: Наплата/ План 2019	Индекс: 2019/2018
						%	%
1	2	3	4	5	6	7 (3:2)	8 (3:4)
Царина	1.435,20	1.408,16	1.407,48	1.252,27	1.152,09	↓1,9%	0,0%
ДДВ	12.297,22	12.070,92	11.651,20	10.408,84	9.141,18	↓1,8%	3,6%
Акциза	6.193,51	5.900,03	6.448,09	5.063,00	5.224,97	↓4,7%	-8,5%
Надоместоци	154,97	156,43	160,30	145,22	156,79	0,9%	-2,4%
ВКУПНО	20.080,90	19.535,54	19.667,07	16.870,00	15.675,03	↓2,7%	-0,7%

Од табелата може да се забележи:

Во периодот јануари-март 2019 година во однос на планираниот износ за 2019 година остварена е:

зголемена наплата на:
Надоместоци за 0,9%.

намалена наплата:
Акциза за 4,7%,
арина за 0,1% и
ДДВ за 1,8%

Во периодот јануари-март 2019 година во однос на наплатените приходи за 2018 година остварена е:

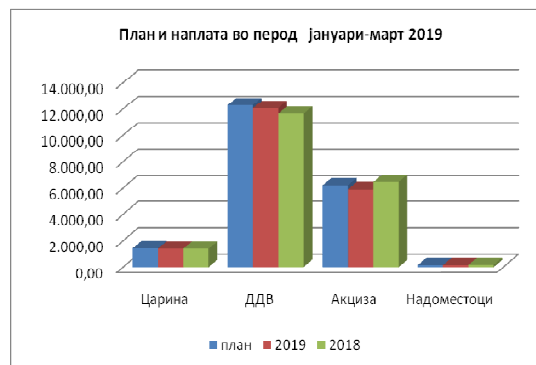
иста наплата на Царина

зголемена наплата на:
ДДВ за 3,6%

намалена наплата:
Акциза за 8,5% и
Надоместоци за 2,4%.

V.6.1. Царина

Во периодот јануари-март 2019 година остварен е **вкупен приход од царина** од 1,408.16 милиони денари. Овој износ е:

помал за 1,9% во однос на **планираниот приход** од 1.435,20 милиони денари и

= приближно еднаков на **остварениот приход** во 2018 година во износ од 1.407,48 милиони денари.

План и наплатата во периодот јануари-март 2019 година, споредено со истиот период од 2015 до 2018 година:

во милиони денари

ЦАРИНА	План 2019	Остварено 2019	Остварено 2018	Остварено 2017	Остварено 2016
Јануари-март	1.435,20	1.408,16	1.407,48	1.252,27	1.152,09
ИНДЕКС	Наплата/план 2019		2019/2018	2019/2017	2019/2016
Период 2019/'18/'17/'16	0,1%		8,3%	17,7%	29,4%

V.6.2. ДДВ

Во периодот јануари-март 2019 година остварен е **вкупен приход од ДДВ од увоз** од 12.070,92 милиони денари. Овој износ е:

- ↓ помал за 1,8% во однос на **планираниот приход** од 12.297,22 милиони денари и
- ↑ поголем за 3,6% во однос на **остварениот приход** во 2018 година во износ од 11.651,20 милиони денари.

План и наплатата во периодот јануари-март 2019 година, споредено со истиот период од 2015 до 2018 година:

во милиони денари

ДДВ – Увоз	План 2019	Остварено 2019	Остварено 2018	Остварено 2017	Остварено 2016
Јануари-март	12.297,22	12.070,92	11.651,20	10.408,84	9.141,18
ИНДЕКС	Наплата/план 2019		2019/2018	2019/2017	2019/2016
Период 2019/'18/'17/'16	-1,8%		3,6%	16,0%	32,0%

V.6.3. Акцизи

Во периодот јануари-март 2019 година остварен е **вкупен приход од акциза** од 5.900,03 милиони денари. Овој износ е:

- ↓ помал за 4,7% во однос на **планираниот приход** од 6.193,51 милиони денари и
- ↓ помал за 8,5% во однос на **остварениот** во 2018 година во износ од 6.448,09 милиони денари.

План и наплатата во периодот јануари-март 2019 година, споредено со истиот месец од 2015 до 2018 година:

во милиони денари

АКЦИЗА	План 2019	Остварено 2019	Остварено 2018	Остварено 2017	Остварено 2016
Јануари-март	6.193,51	5.900,03	6.448,09	5.063,00	5.224,97
ИНДЕКС	Наплата/план 2019		2019/2018	2019/2017	2019/2016
Период 2019/'18/'17/'16	-4,7%		-8,5%	16,5%	12,9%

V.6.4. Надоместоци

Структурата на видови приходи кои Царинската управа ги наплаќа од надоместоците се состојат од приходи за надоместоци при увоз на употребувани производи, надоместоци за увоз на пластични производи и амбалажа, надоместоци при увоз за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати, надоместоци за заштита на озонската обвивка и надоместоци при извоз на делови собрани од природата.

Во периодот јануари-март 2019 година остварен е **вкупен приход од надоместоци** од 156,43 милиони денари. Овој износ е:

- ↑ повисок за 0,9% во однос на **планираниот приход** од 154,97 милиони денари и
- ↓ помал за 2,4% во однос на **остварениот приход** во 2018 година во износ од 160,30 милиони денари.

План и наплатата во периодот јануари-март 2019 година, споредено со истиот месец од 2015 до 2018 година:

во милиони денари

НАДОМЕСТОЦИ	План 2019	Остварено 2019	Остварено 2018	Остварено 2017	Остварено 2016
Јануари-март	154,97	156,43	160,30	145,22	156,79
ИНДЕКС	Наплата/план 2019		2019/2018	2019/2017	2019/2016
Период 2019/'18/'17/'16	0,9%		-2,4%	7,7%	-0,2%

VI. КОНТРОЛА И ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

Контрола на примената на законите во Царинската управа подразбира спроведување контрола од аспект на наплатата на буџетските приходи, спречување на нелегална трговија и нелојална конкуренција, спречување трговија со забранета стока и финансирање тероризам, заштита на животот и здравјето на луѓето, како и заштита на животната средина и културното наследство.

VI.1. Основи

Во периодот јануари-март 2019 година Царинската управа продолжи да ги унапредува системите за анализа на ризик, царинско разузнавање, контрола на трговски друштва, истрагите и работата на специјалните единици.

VI.2. Управување со ризици

Управувањето со ризици претставува основно средство за спроведување на царинска контрола со цел поблиско профилирање и селектирање на таргетите, без непотребно одолговлекување и оптоварување на легалната трговија, поради што оваа област е предмет на перманентно уредување и унапредување од страна на Царинската управа.

Во областа на управувањето со ризиците, продолжено е со активности за утврдување и профилирање на ризици и начинот на вршење царински надзор во согласност со специфичностите на пошти, брзи пратки и карго, стоково царинење поединечно за секоја царинска испостава, патниците и личниот багаж за секој граничен премин поединечно (патен, авио и железнички сообраќај), поедноставени царински постапки, како и во царински складишта.

За таа цел во рамките на Царинската управа функционира **Комитетот за управување со ризици**.

VI.3. Царинска и друга контрола

VI.3.1. Царинска контрола на влез, излез, транзит и во внатрешноста

Царинска контрола опфаќа контрола на законитоста на влез, излез, транзит и во внатрешноста, на стока и патници во царинското подрачје на Република Северна Македонија и декларирањето на видот и количината на стоката.

Со примена на системот за анализа на ризик, во периодот јануари-март 2019 година, во соработка со други државни институции надлежни за контрола на примената на законите, како и врз основа на непосредна проценка на царинските службеници, царинска контрола резултираше со 56 успешни наоди. Контролата се реализираше и со користење на разновидна

опрема донирана од ЕУ и опрема донирана преку Програмата EXBS³ на Амбасада на САД во Скопје.

За споредба, во периодот јануари-март 2018 година царинска контрола резултираше со 86 успешни наоди.

Спречување нелегална трговија со наркотички дроги, психотропни супстанции и прекурзори

Во периодот јануари-март 2019 година во 2 акции спречени се обиди на шверц на 356.351 грама марихуана, 13,94 грама диазепам и 0,25 грама амфетамин.

На граничниот премин Табановце при излез од државата заплени се 356,3 килограми марихуана.

³ EXBS – The Export Control and Related Border Security (Програма за контрола на извозот и граничната безбедност)

Спречување нелегален пренос на готови пари и хартии од вредност

Во периодот јануари-март 2019 година спречени се 9 обиди на шверц на девизи и тоа 74.930 евра и 4.500 швајцарски франци.

На граничниот премин Табановце при излез од државата откриени се и одземени 20.000 евра.

Спречување неовластено тргување со лекови и медицински помагала

На граничниот премин Кафасан при контрола на ПМВ, откриени се 180 комплети вештачки заби и 2 сета на материјал за пломбирање на заби.

Спречување нелегална трговија со прехранбени производи

Во периодот јануари-март 2019 година спречени се обиди на шверц на 190 килограми прехранбени производи.

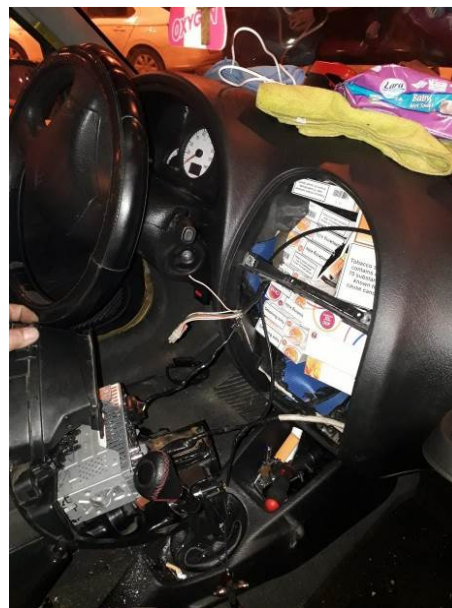
На граничниот премин Табановце на влез во државата заплени се 190 килограми кафе во зрно.

Спречување нелегална трговија со цигари и други тутунски производи

Во периодот јануари-март 2019 година во 3 случаи спречени се обиди на шверц на 34.720 илјади парчиња цигари и други тутунски производи.

На граничниот премин Богородица при влез во државата, при контрола на ПМВ откриени се 82 штеки цигари.

Спречување нелегална трговија со облека, модни додатоци, текстилни производи и репроматеријали

Во периодот јануари-март 2019 година спречени се 7 обиди на шверц на 945 готови текстилни производи и модни додатоци.

На Царинската испостава Богородица при контрола на автобус царинските службеници открија 440 парчиња готови текстилни производи.

Спречување нелегална трговија со козметика, парфеми, средства за хигиена

Во периодот јануари-март 2019 година спречени се 2 обиди на шверц на 93 парчиња козметика, парфеми и средства за хигиена.

На граничниот премин Богородица при влез во државата, при контрола на ПМВ откриени се непријавени 57 парчиња парфеми..

Спречување нелегална трговија со други видови стока

Во периодот јануари-март 2019 година се спречени 22 обиди на шверц на 4.559 парчиња разна стока.

На граничниот премин Богородица при влез во државата се откриени непријавени 209 парчиња сребрен накит.

Контрола на акцизни стоки во внатрешен промет

Во периодот јануари-март 2019 година Царинската управа согласно своите надлежности кои што произлегуваат од Законот за акцизите, заедно со Управата за приходи согласно нејзините надлежности кои што произлегуваат од Законот за регистрирање на готовински плаќања, изврши повеќе контроли на обележување и употреба на контролни марки – бандероли во малопродажните и угостителски објекти кои вршат промет со акцизни добра. Притоа не се откриени акцизни стоки без бандероли, стоки за кои не е платена акциза и за кои не постојат документи за потекло и за здравствена исправност.

Заштита на права од интелектуална сопственост

Во периодот јануари-март 2019 година во 58 акции привремено се задржани 9,931 парче стока поради основано сомневање за повреда на права од интелектуална сопственост.

Привремено задржаната стока во овој период е прикажана во следната табела:

ЗАДРЖАНИ ПРОИЗВОДИ ПОРАДИ СОМНЕВАЊЕ ДЕКА ПОВРЕДУВААТ ПРАВО ОД ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОПСТВЕНОСТ										
Ред. бр.	Вид на производи	Единица мерка	2018				2019			
			Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)
1	Облека, додатоци и други поврзани производи и репроматеријали	Парче	338	1,115	0	1,453	271	125	31	427
2	Обувки и додатоци	Пар	1,488	0	0	1,488	63	20	8,232	8,315
3	Парфени, дезодоранси, козметика и сл.	Парче	0	0	690	690	0	0	0	0
		Килограм	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Телефони, ИТ, аудио, видео, делови и опрема и сл.	Парче	0	51	4	55	0	0	200	200
5	Авто делови и опрема	Парче	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Лекови	Парче	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Друго	Парче	0	177	82	259	0	552	1,468	2,020
		Килограм	0	30	0	30				0
Вкупно		Парче	1,826	1,343	776	3,945	334	697	9,931	10,962
		Килограм	0	30	0	30	0	0	0	0

Во овој период покарактеристични се случаите на привремено задржаните обувки со 76% учество и чај со учество од 16%. Во однос на потеклото на привремено задржаната стока по оваа основа, доминира Турција со околу 67% по што следи НР Кина со 17% и Шри Ланка со 16%.

Контрола на управувањето со странски возила и јавен превоз

Поради непочитување на прописите за управување со странски моторни возила во Република Северна Македонија, во периодот јануари-март 2019 година Царинската управа привремено задржа 1 патничко моторно возило, и 1 комбе.

Во периодот јануари-март 2018 година Царинската управа привремено задржа 18 моторни возила.

VI.3.2. Контрола при царинење на стока

Контрола при царинење на стока е контрола на соодветноста на царинските и други документи и стока за царинско постапување согласно регулативата. Оваа контрола се врши при увоз, извоз, транзит и привремен увоз на правни лица и нивните управители, но се однесува и на физички лица, без оглед дали станува збор за резиденти или за нерезиденти.

Врз основа на непосредна царинска контрола при царинење на стока, во периодот јануари-март 2019 година во 10.028 случаи се откриени несоодветни документи и стока за царинење и за усогласеност со мерките на трговската политика, од кои има 9.810 случаи на невалидни, фалсификувани и други несоодветни документи и стока со цел прикажување пониска царинска вредност за пресметка на увозни давачки, 101 случај на невалидни сертификати за преференцијално потекло на стоките со цел избегнување плаќање на увозни давачки, 107 случаи за несоодветно распоредување во тарифни ознаки за стока со помали увозни давачки, како и 10 случаи на презентирање на други видови несоодветни документи за стока заради избегнување на плаќање на увозни давачки и на мерките на трговската политика. Со откриените невалидни и фалсификувани царински и други документи увозниците се обиделе да избегнат плаќање на околу 364.91 милиони денари на име увозни давачки.

За споредба, во периодот јануари-март 2018 година во 7.680 случаи беа откриени несоодветни документи за стока за царинење и за усогласеност со мерките на трговската политика, со кои увозниците се обиделе да избегнат плаќање на околу 296 милиони денари на име увозни давачки.

Најголем број од невалидните и фалсификувани документи за царинска вредност се однесува на увоз на употребувани патнички моторни возила, употребувана стока, отпадно железо, рекламен материјал, обувки, делови за мебел, синтетичка метража, лекови, стоматолошки инструменти, леќи, фустани, овошје, зеленчук, прехранбени производи, поштенски пратки и др. Откриени се случаи на распоредувањето на стоките во несоодветни тарифни ознаки и се направени записници за потеклото на стоките.

VI.3.3. Пријавени девизи

Во периодот јануари-март 2019 година, на граничните премини во Република Северна Македонија, пријавени се вкупно парични средства во противвредност на 3.034.888 евра, од кои 3.031.388 на влез во Република Северна Македонија и 3.500 на излез од Република Северна Македонија. Во просек се пријавени по 1.011.629 евра месечно.

Од вкупно пријавените девизи, 1.980.935 се евра, 40.381.090 се македонски денари, 331.200 се швајцарски франци, 66.950 се американски долари, 21.000 британски фунти, 157.000 дански круни, 121.000 шведски круни и 110.000 норвешки круни.

Во однос на царинските испостави, најмногу девизни средства се пријавени на ЦИ Богородица (противвредност на 1.106.467 евра), ЦИ Аеродром Скопје (противвредност на 821.952 евра), ЦИ Дојран (противвредност на 433.667 евра) и ЦИ Блаце (противвредност на 410.385 евра).

Во периодот јануари-март 2019 година пријавени се за 0,57% повеќе девизи во однос на истиот период во 2018 година.

VI.3.4. Царинска лабораторија

Во периодот јануари-март 2019 година, во Царинската лабораторија за анализа се **примени 92 мостри**. Најголем дел од мострите се однесуваат на производи од нафта и нафтни деривати, производи од прехранбената индустрија, алкохолни пијалоци и производи од хемиска индустрија.

Притоа, од вкупно примените 92 мостри во периодот јануари-март 2019 година, како и од мострите примени во претходните месеци, а кои се завршени во периодот јануари-март, во **12 случаи** е констатирано дека стоката била распоредена во **несоодветна тарифна ознака**. Кај сите 12 случаи промените се извршени врз основа на техничка документација.

Несоодветното тарифно распоредување имало за цел распоредување во тарифна ознака со пониска или повисока царинска стапка или стапка на ДДВ, поради што е наложена **дополнителна наплата на околу 3 милиони денари** јавни давачки.

Во периодот јануари-март 2018 година беа примени 60 мостри за анализа. Во 9 случаи имаше несоодветно тарифно распоредување, при што беше наложена дополнителна наплата на јавни давачки во износ од околу 0.30 милиони денари.

VI.3.5. Резултати од постцаринска контрола

Постцаринската контрола опфаќа контрола кај трговските друштва после спроведено царинење, како и надзор на иматели на одобренија за царински постапки со економски ефект, одобренија за поедноставени царински постапки, акцизни дозволи и др.

Во периодот јануари-март 2019 година ОКТД⁴ при 25 контроли на трговски друштва на податоците за увоз, извоз, поедноставени постапки, одобрен извозник, увоз за облагородување, царинско складирање и царинско застапување, откри 7 случаи на обиди за избегнување плаќање на увозни давачки во вкупен износ од околу 6,01 милиони денари и 2 случаи на непридржување кон царинските прописи. Обидите за избегнување царински и други давачки се однесуваат на пуштање на стока во слободен промет без истата да е увозно оцаринета, непријавени транспортни трошоци, трошоци за продолжување гарантен рок, надоместоци за лиценци, неправилно тарифно распоредување и др. При извршени 17 контроли на корисници на ТНГ како погонско гориво откриен е 1 обид за барање на поврат на акциза во поголем износ од законски пропишаниот. При извршени 14 контроли на иматели на акцизни дозволи или одобренија и на регистрирани трговци со минерални масла кои содржат материји за обележување на горивата откриени се 2 случаи на помалку платена акциза во износ од околу 0,60 милиони денари и се изготвени 16 акцизни прекршоци по основа на извршени контроли во тековниот период и завршени контроли од претходни периоди.

Во периодот јануари-март 2018 година ОКТД, при извршени 46 контроли на трговски друштва на податоците за увоз, поедноставени постапки, одобрен извозник, увоз за облагородување и царинско складирање, откри 11 случаи на обиди за избегнување плаќање на увозни давачки во вкупен износ од околу 83,8 милиони денари и 5 случаи на непридржување кон обврските од издадено одобрение за увоз за облагородување, царинско складирање и одобрен извозник. Обидите за избегнување увозни давачки се однесуваат на погрешно распоредување по царинската номенклатура, непријавени транспортни трошоци, неправилни податоци во увозни ЕЦД-а за количина и вид на акцизно добро и пресметан ДДВ по помала стапка од законски пропишаната. При извршени 13 контроли на корисници на ТНГ како погонско гориво откриен е 1 случај за барање на поврат на акциза во поголем износ од законски пропишаниот. При извршени 8 контроли на иматели на акцизни дозволи или одобренија и на регистрирани трговци со минерални масла кои соржат материјали за обележувања на горвата откриени се 2 акцизни прекршоци, а по основа на завршување на претходни контроли на иматели на акцизни дозволи или одобренија утврден е 1 случај на помалку платена акциза во износ од 11 илјади денари и е утврден 1 акцизен прекршок.

VI.3.6. Преземени правни мерки за откриените неправилности

Покрај непосредно наложување (со записник) на плаќање на поголеми износи на увозни давачки и одземањето на царински и акцизни одобренија, за утврдените неправилности Царинската управа донесува управни решенија за дополнителна наплата на увозни и акцизни давачки и поднесува прекршочни и кривични пријави.

⁴ ОКТ – Одделение за контрола на трговски друштва

VI.3.7. Решенија за дополнителна наплата на увозни и акцизни давачки

Во периодот јануари-март 2019 година Царинската управа на име **дополнителна наплата на увозни давачки и ДДВ** донесе 120 решенија во вкупен износ од околу 6,77 милиони денари, од кои:

- 24 решенија за дополнителна наплата во вкупен износ од околу 2,27 милиони денари поради несоодветно распоредување на стоката во тарифна ознака со пониски (или нула) стапки на увозни давачки;
- 39 решенија за дополнителна наплата на вкупен износ од околу 1,77 милиони денари поради невалидни докази за преференцијално потекло на стоката, врз основа на проверка во царинските служби на извозникот и
- 57 решенија за дополнителна наплата на вкупен износ од околу 2,73 милиони денари по други основи.

За споредба, во периодот јануари-март 2018 година Царинската управа на име **дополнителна наплата на увозни давачки и ДДВ** донесе 181 решение во вкупен износ од околу 120 милиони денари.

VI.3.8. Кривични пријави

Во периодот јануари-март 2019 година Царинската управа поднесе 7 **кривични пријави** против 7 **физички** и 3 **правни лица**, додека во периодот јануари-март минатата 2018 година Царинската управа поднесе 31 кривична пријава против 23 физички и 19 правни лица.

VI.3.9. Царински, девизни и акцизни прекршоци

Во периодот јануари-март 2019 година поднесени се 323 **прекршочни пријави** од кои 306 за царински прекршок, 10 за девизни прекршоци и 7 за акцизни прекршоци. Од вкупно поднесените пријави 96 се однесуваат на физички лица и 227 на правни лица.

Во периодот јануари-март 2018 година беа поднесени 94 **прекршочни пријави** од кои 85 за царински прекршоци, 7 за девизни прекршоци и 2 за акцизни прекршоци. Од вкупно поднесените пријави 81 се однесуваат на физички лица и 13 на правни лица.

Во периодот јануари-март 2019 година решени се вкупно 368 **прекршочни предмети** и притоа на сторителите им е изречена **глоба во износ од околу 6 милиони денари**. Во 101 предмет покрај глобата изречена е и посебна мерка одземање на стоката предмет на прекршокот, а во 9 предмети за сторен девизен прекршок изречена е мерка одземање на непријавените девизни средства, кои во денарска противредност изнесуваат околу 9,2 милиони денари.

Во периодот јануари-март 2018 година беа решени 115 **прекршочни предмети** и притоа на сторителите им е изречена **глоба во износ од околу 7,7 милиони денари**.

Во периодот јануари-март 2019 година се изречени 849 **мандатни казни**, при што на сторителите им се изречени казни во висина од околу 22.65 милиони денари.

Во периодот јануари-март 2018 година се изречени 551 **мандатна казна** против 440 **физички лица** и 111 **правни лица**, при што на сторителите им се изречени казни во висина од околу 3,28 милиони денари.

VI.4. Учество во меѓународни активности

Во периодот јануари-март 2019 година Царинската управа зеде учество во:

- **Меѓународен проект „Global Shield“**, фокусиран на следење на увоз и извоз на хемикалии и други производи што може да се користат за изработка на експлозивни направи. Проектот е континуиран и во него учествуваат сите членки на СЦО.
- **Меѓународна операција „Viribus“**, организирана од Еуропол, со поддршка на OLAF⁵, Интерпол, приватниот сектор и WADA⁶, чија главна цел е намалување на присуството на нелегални и потенцијално опасни супстанции на пазарот, со посебен фокус на допинг и хормонални супстанции, фалсификувани лекови и фалсификувани додатоци во исхраната,
- Учество во Операција **„Opson VIII“**, организирана од Интерпол, со поддршка на Еуропол, а фокусирана на спречување на криумчарењето и измамите во трговијата со прехранбени производи и пијалоци, трговијата со фалсификувани прехранбени производи и пијалоци и трговијата со субстандардни прехранбени производи и пијалоци.
- Практична **обука за кандидати за инспектори – ракувачи со лица информатори**, во Велика Британија, под покровителство на даночната и царинска администација на Велика Британија „HM Revenue & Customs“.

Во периодот јануари-март 2019 година Царинската управа внесе во CEN⁷ базата податоци за 7 заплени, достави 3 информации за заплена стока до SELEC⁸ центарот, достави 13 информации за заплена на дрога до ZKA Балкан инфо⁹ и 4 информации за заплена во „Containercom“ комуникацискиот систем на СЦО.

⁵ OLAF – European Anti-Fraud Office (Европска канцеларија за борба против измами)

⁶ WADA – World Anti-Doping Agency (Светска агенција за борба против допинг)

⁷ CEN – Customs Enforcement Network (Царинска мрежа на податоци за спречување на криминалот)

⁸ SELEC - Southeast European Law Enforcement Center (Центар за спроведување на законот во Југоисточна Европа)

⁹ Balkan Route Data Collection and Dissemination System (Balkan Info) – Систем за собирање и дистрибуција на податоци за Балканската рута (Балкан Инфо), координиран од Германската служба за царински криминал (ZKA)

VII. ТРАНСПАРЕНТНОСТ И СОРАБОТКА ВО ОБЛАСТА НА ЦАРИНАТА

VII.1. Односи со јавноста

Транспарентноста на една институција е клучна при воспоставувањето на добри односи со сите целни групи и градење на поволен публицитет, добар институционален имиџ и спречување или решавање на несакани појави. Во таа насока, во периодот јануари-март 2019 година објавени се 100 соопштенија за активностите на Царинската управа, воведените новитети во царинското работење, како и за откриена непријавена и фалсификувана стока и царински измами.

VII.1.1. Позначајни настани

Јавна кампања „Стоп за фалсификувани производи“

Како дел од активностите организирани по повод одбележувањето на 14 април – Денот на Царинската управа, на 27 март 2019 година започнавме јавна кампања „Стоп за фалсификувани производи“. Кампањата започна да се спроведува во СУГС „Орце Николов“ од Скопје каде во просториите на училиштето беше поставен штанд на кој беа изложени примероци од заплени фалсификати. Покрај изложените примероци од заплени фалсификувани производи, на учениците им се делеа информативни брошури и им беше овозможен разговор со царинските службеници при што имаа можност покрај информациите за опасноста од употребата на фалсификати, да се информираат и за сè што презема Царинската управа во борбата против фалсификатите и за тоа како најлесно може да ги препознаат фалсификуваните производи. Оваа кампања е фокусирана на заштита на корисниците од купувањето на фалсификуваните производи бидејќи тие преставуваат огромен ризик за здравјето на луѓето, додека светската економија бележи енормни загуби поради дејствија поврзани со производството и пуштањето во оптек на фалсификувани производи.

VII.1.2. Меѓународна соработка

Посета на делегација од корејска царина

Во периодот од 21 до 23 јануари, 2019 година во официјална посета на Царинската управа на Република Северна Македонија престојуваше делегација од Царината на Република Кореја, која оствари средби со менаџментот на Царинската управа.

Целта на посетата беше да се изврши физибилити студија за анализа на состојбите, со цел да се утврдат слабостите и потребите во Царинската управа, во насока на градење на капацитетите. Царината на Република Кореја која е широко позната по својот технолошки напредок и бројните награди на полето на електронските достигнувања, нуди можност за учество на нашата царинска служба во тесната конкуренција за избор на царинска служба со која ќе склучи договор за реализација на Проект за пружање стручна помош во градењето на капацитети во областа на контролата на брзите пратки, откривањето на нелегалните финансиски текови како и анализата на ризик застапена во е-трговијата.

Одбележан 26 Јануари - Меѓународниот ден на царината

По повод 26-ти јануари, Меѓународниот ден на Царината, кој во 2019 година се одбележа под мотото @Паметни граници за непречена трговија, патување и транспорт#, со кое се охрабруваат членките на Светската царинска организација (СЦО) да размислат како најдобро можат да обезбедат брзо и непречено прекугранично движење на стока, луѓе и превозни средства, на 28.01.2019 година на 16 царински службеници и 5 компании, им беа доделени пофалници од Кунио Микурија, генерален секретар на СЦО.

Генералниот секретар на СЦО, по повод Меѓународниот ден на Царината упати порака до сите земји членки на СЦО во која истакна дека од суштинска важност е Царината да го преземе водството за консолидација и зголемување на напорите за олеснување на движењето на стока и луѓе преку границите, со што глобализацијата ќе се претвори во позитивна сила. За таа цел, СЦО е посветена на трансформација на границите во „ПАМЕТНИ граници“, при што Царината ќе дејствува како централна точка за поврзување и координација.

Трет неформален регионален состанок на директорите на царинските управи од Западен Балкан

Во период 28-29 јануари 2019 година, директорот на Царинската управа учествуваше на третиот неформален регионален Состанок на директорите на Царинските управи од Западен Балкан, што се одржа во Подгорица, Црна Гора. За време на состанокот презентирани и прифатени беа Заклучоците донесени на неформален регионален состанок, организиран на ниво на директори на секторите за царински контроли и истраги на Царинските управи од Западен Балкан.

На овој состанок што се одржа во октомври 2018 година во Велес, главна тема на дискусија беа законските аспекти за дефинирање на рамка за безбедна размена на информации според усогласени стандарди и методи. Покрај прифаќањето на Заклучоците од состанокот во Велес, во Подгорица се дискутираше и за подготовка на заеднички пристап на Царинските служби од регионот со цел олеснување на трговијата, унапредување на царинските постапки и економската соработка во Западен Балкан.

Македонската царинска управа оствари работна посета на Царинската управа на Косово

На 6 февруари 2019 година, на иницијатива на Секторот за контрола и истраги при Царинската управа на Република Северна Македонија, реализирана е работна посета во Царинската управа на Република Косово. Целта на работната посета беше продлабочување на соработката и разгледување на можностите за спроведување на заеднички оперативни тактички мерки во борбата против криминалот, како и запознавање со системот за евидентирање и водење на случаи на службата за спроведување на законот во Косовската

Царинска управа. На состанокот беа присутни претставници од Одделението за истраги и Одделението за разузнавање на Царинската управа на Косово, кои ја поздравиле иницијативата и искажаа подготвеност за заедничко делување и водење на заеднички криминалистички истраги со цел откривање и спречување на кривични дела. Покрај конструктивната дискусија, на состанок е презентиран и новиот систем кој службата за спроведување на законот го користи за евидентирање и водење на случаи. Во рамките на посетата остварена беше средба со претставниците на Националниот координативен центар за гранично управување на Република Косово, каде беа презентирани капацитетите со кои располага центарот, како значајна алатка за криминалистичкото разузнавање.

Продолжува успешната соработката со Царината на Франција

На 14 февруари 2019 година, во просториите на Царинската управа беше остварена протоколарна средба помеѓу директорот и претставници на раководството на Царинската управа и Н.Е. Кристиан Тимоние, амбасадор на Република Франција со неговите соработници. На средбата беа истакнати придобивките од досегашната успешна билатерална соработка помеѓу царинските служби на двете земји. По презентирање на претстојните приоритетни и стратешки активности кои ги презема Царинската управа, беа разменети предлози во насока на надградба на воспоставената соработка. Дефинирано беше соработката да се зајакнува во областа на обуките, размената на податоци за спречување на корупцијата, како и борбата против организираниот криминал.

Продолжува успешната соработка со програмата за контрола на извозот и граничната безбедност – EXBS за поефикасна гранична контрола

На 27 февруари 2019 година, во организација на програмата EXBS на Амбасадата на САД започна обука - тридневен курс за попречување нелегални активности со патнички возила. Курсот беше наменет за царински и полициски службеници на граничен премин, граничната полиција и инспектори од мобилните тимови кои запираат возила и вршат претрес на сомнителните возила и возачи. Покрај обука во училиница, курсот се состоеше и од практични вежби, а се дискутираше и за прашања поврзани со начини на попречување нелегални активности во патнички сообраќај и размена на информации за решавање на предизвиците од секојдневното работење, што несомнено доведува до поголема ефикасност во овој сегмент на царинското работење.

Билатерална средба помеѓу царинските служби на Република Северна Македонија и Косово

Во рамки на соработката со Царината на Косово на 28 февруари 2019 година се оствари средба со Бахри Бериша, генерален директор на царинската служба на Косово. На средбата беше договорено интензивирање и продлабочување на размената на информации во врска со потеклото на стоките, вредноста на стоките и воспоставување на заеднички профили на ризик. Интензивирањето на размената на информации ќе биде зајакната и со воведување на заеднички контроли за проверка на потеклото на стоките од двете царински служби на територијата и во Република Северна Македонија и во Косово. На средбата беа договорени и низа на активности за олеснување и забрзување на движењето на стоки и патници во рамки на ЦЕФТА договорот за слободна трговија.

Средба со амбасадорот на Романија

На 6 март 2019 година, во просториите на Царинска управа беше остварена средба меѓу директорот на Царинската управа и Виорел Станила, амбасадор на Романија. Во рамки на романското претседателство со ЕУ на средбата со Амбасадорот на Романија, се дискутираше за приоритетите на романското претседателство и поголемо вклучување на царинската соработка во Регионалната економска област во ЦЕФТА. Заедничките гранични царински испостави, размената на информации и борбата против корупцијата се едни од важните приоритети на кои Царинската управа во иднина ќе работи заеднички со колегите од ЕУ.

Посета на делегација на Царинска управа на семинар за олеснување на трговијата во Република Кореја

Во периодот од 19 до 22 март 2019 година, делегација на Царинската управа на Република Северна Македонија учествуваше на Третиот семинар за олеснување на трговијата за директорите на евроазиските царински администрации во организација на Царинската служба на Република Кореја. Целта на овој семинар е натамошно зајакнување на односите на соработка помеѓу земјите од Евроазискиот регион. Организаторот и царинските администрации учесници, со презентации и споделување на знаење и искуства го потврдија заедничкиот стремеж кон натамошно олеснување на трговијата преку воведување и користење на информациски технологии и модернизирање на царинските постапки. На настанот беа презентирани мерките за олеснување на трговијата, активностите што се спроведуваат во борбата против тероризмот, значењето на едношалтерскиот систем и концептот на овластен економски оператор, како и унапредувањето на системот за анализа на ризик, но и мерките за справување со експанзија на е-трговијата. Посебно внимание беше посветено на т.н. „UNI PASS“ систем, систем за електронско царинење воведен од страна на Република Кореја и базиран на платформа на „blockchain“ технологија, како четврта генерација на автоматизираниот систем. Ова особено беше корисно за претставниците на Царинска управа на Република Северна Македонија со оглед на фактот што во тек е воведувањето на нов систем за обработка на царински декларации.

Подготовка за стратешки проект за отворање на „Преспа премин – Маркова Нога“

На 26 март 2019 година, на локацијата Маркова нога во Преспанскиот регион, каде треба да се воспостави новиот граничен премин помеѓу Република Северна Македонија и Република Грција, надлежните институции за негово воспоставување одржаа технички консултативен состанок во насока на размена на идеи за неговото функционирање согласно потпишаната спогодба помеѓу Владите на двете држави.

VII.1.3. Соработка со бизнис заедницата

Премиерот Заев и директорот Танасоски го доделија првиот сертификат за Овластен економски оператор на „Европа АД“ Скопје

Во Владата на Република Македонија на 10 јануари се одржа настан на промоција на концептот Овластен економски оператор (ОЕО) на кој Зоран Заев, претседател на владата, и Ѓоко Танасоски, директорот на Царинска управа, го доделија првиот сертификат за овластен економски оператор на реномираната домашна компанија „Европа АД“ Скопје. Во рамки на овој настан свои обраќања имаа претседателот на владата, директорот на Царинската управа и Марика Карацова, директор на „Европа АД“ Скопје.

Премиерот Заев во своето обраќање порача дека поседувањето на сертификат за ОЕО за компаниите ќе значи дека ги исполнуваат економските и безбедносните стандарди за вршење на надворешна трговија.

Директорот на Царинската управа посочи дека „Европа АД“ е првата фабрика што добива статус на ОЕО, но во процес е издавање на уште три одобренија за ОЕО, а десетина други компании најавија поднесување на барања. Тој додаде дека покрај ОЕО, со новиот систем за електронска обработка на царински декларации ќе се воведо концептот на дигитална царина, отворајќи потенцијали за поволно царинско окружување и раст на производството, извозот и инвестициите.

Марика Карацова, директор на домашната производствена компанија „Европа АД“ Скопје, во своето обраќање зборуваше за економските перформанси на компанијата, за значењето и придобивките што компанијата ќе ги има со добивањето на овој сертификат, за процесот на апликација и изрази благодарност до владата за поддршката што им ја пружа на компаниите преку Планот за економски раст за зголемување на конкурентноста.

Царинските процедури достапни преку курсеви за електронско учење

Следејќи ги трендовите на Европска Унија за дигитализација на секој аспект од царинското работење, Царинската управа на 13 февруари ги промовираше курсевите за електронско учење преведени и прилагодени на македонски јазик. Програмата за електронско учење предвидува можност за унапредување на обуките на Царинската управа, различно од класичното учење, како и можност за значително зголемен број на слушатели на обуките.

Нивната достапност и флексибилност, овозможуваат полесно разбирање на царинското законодавство и се дел од заложбите на Царинска управа за блиска соработка, како со економските оператори, така и со сите засегнати од царинските постапки. За следење на овие електронските курсеви, потребен е само пристап до интернет и на едноставен начин преку веб страната на Царинската управа, секој заинтересиран може да се стекне со основно или

напредно знаење за сите теми од царинското работење. Исто така, е-курсеите се од големо значење и за подобрување на институционалниот капацитет на Царинската управа, бидејќи сега секој царински службеник, преку трите модули на курсевите, може на лесен начин и во секое време прогресивно да напредува и да достигне експертско познавање за царинските процедури.

На настанот, поддржан од Делегацијата на Европската унија, поздравно обраќање имаа директорот на Царинската управа, Фрек Јанмат, раководител на Оддел за оперативни работи и советник при Делегација на ЕУ и Виктор Стојкоски, генерален секретар на Асоцијацијата за Е-трговија на Македонија.

VII.2. Царинска соработка

VII.2.1. Меѓуинституционална соработка

Од 2019 година сите царински декларации ќе се поднесуваат електронски

Од 2019 година сите царински декларации и акцизни документи ќе се обработуваат електронски. Ова беше истакнато при посетата на Драган Тевдовски, министер за финансии, на Царинската управа, на 8 јануари 2019 година. Системот за управување со царински декларации на почетокот на февруари ќе почне да се применува во 11 пилот проект царински испостави, а веќе од средината на годината ќе почне да се применува во сите царински испостави во земјата.

Министерот за финансии истакна дека на овој начин сите документи ќе се поднесуваат електронски и дека за фирмите значително се скратуваат трошоците и времето, со што се остварува целта да се автоматизираат процесите и со тоа да им се понудат подобри услуги и на граѓаните и на компаниите.

Ѓоко Танасоски, директор на Царинската управа посочи дека во првата половина од 2019 година ќе биде пуштен и нов терминал на граничниот премин Кафасан. Проширувањето на царинскиот премин Кафасан опфаќа нов увозно-извозен царински терминал од 9,5 илјади метри квадратни, пристапни патишта, објекти за царинење и други инспекциски органи (објект за Царинската управа, водовод и канализација, осветлување, изградба на пречистителна станица), како и реконструкција на постојните објекти.

Во доменот на примена на концептот Овластен економски оператор, беше посочено дека идните активности на Царинската управа ќе тежнеат кон зголемување на бројот на издадени одобренија, преку натамошна промоција на концептот, советување на компаниите и помош при соочувањето со новините од овој концепт.

Потпишан Меморандум за соработка за користење на системот за собирање и обработка на статистички податоци за превенција и репресија на корупција и перење пари

На 6 март 2019, во Владата на Република Северна Македонија, се одржа свечен чин на потпишување на Меморандумот за соработка за користење на Системот за собирање и обработка на статистички податоци за превенција и репресија на корупцијата и перење пари,

со кој започнуваат активностите на институциите за користење на веб апликацијата, која ќе го олесни собирањето и обработката на статистичките податоци за предметите за случаите на корупција и перење пари и други податоци од значење за градење на анти-корупциската политики. Царинската управа активно учествуваше и даде значаен придонес со членство во работната група која ја изготви Методологијата за релевантен статистички систем за мониторинг на антикорупциската политика како и предметниот Меморандум, со кој се зајакнува меѓу-институционалната соработка во преземањето на активности за превенција и борба против корупцијата и перењето пари.

VII.3. Интернет и интранет

Во периодот јануари-март 2019 година интернет страницата е посетена од вкупно 51.234 посетители. Во периодот јануари-март 2019 година на интернет страницата се објавени 100 содржини на македонски, англиски и албански јазик.

СТАТИСТИЧКИ ПОДАТОЦИ ЗА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦАТА								
	2018				2019			
	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)
Објавени содржини	29	40	37	106	27	40	33	100
Број на посетители	11,816	11,391	12,261	35,468	18,174	17,276	15,784	51,234
Број на посети	84,399	85,659	90,601	260,659	39,411	42,108	38,614	120,133
Најпосетени табови (број)								
Вести	24,647	25,936	27,998	78,581	36,294	37,125	32,794	106,213
СОЦДАД					744	8,515	7,008	16,267
NCTS	2,252	2,235	2,688	7,175	2,211	2,456	2,561	7,228
Царинска тарифа	3,891	1,113	3,571	8,575	4,332	3,547	3,249	11,128
Контакти	1,522	1,185	1,151	3,858	1,409	1,192	949	3,550

Во периодот јануари-март 2019 година страницата е посетена 120.133 пати. Најпосетени се рубриците: „Вести“ (106.213 посети), „Царинска тарифа“ (11.128 посети), „Нов компјутеризираан транзитен систем – NCTS“ (7.228 посети) и СОЦДАД (16.267 посети).

VII.4. Отворена царинска телефонска линија (197)

На отворената царинска телефонска линија (197) во периодот јануари-март 2019 година добиени се вкупно 1,021 повици или во просек 11 повици на ден и тоа: „А“¹⁰ класа – нема повици, „Б“¹¹ класа – 6 повици, „С“¹² класа – 90 повици и „Ј“¹³ класа – 16 повици. Најголем број се однесуваат на прашања поврзани со функционирањето и состојбата на граничните и внатрешните царински испостави, како и на спроведувањето на одделни царински постапки. Како резултат на процесирање на добиените повици на отворената царинска линија

¹⁰ „А“ класа се информации кои бараат неопходна акција од страна на испостава или мобилна екипа.

¹¹ „Б“ класа се информации кои бараат понатамошни дополнителни испитувања од други одделенија во Секторот за контрола и истраги или од други одделенија во Царинска управа.

¹² „С“ класа се информации што неможат да се користат, односно се повици за пријава на застои од страна на превозни компании, поплака или пофалба на царински процедури.

¹³ „Ј“ класа информации проследени до Сектор за професионални стандарди, а кои се однесуваат на жалби на граѓани за коруптивно и непрофесионално работење на царинските работници.

извршени се контроли од страна на граничните и внатрешните царинските испостави, како и од мобилните тимови, а надлежните служби извршија обработка, анализа и истрага од доменот на нивното работење.

ОТВОРЕНА ЦАРИНСКА ЛИНИЈА 197								
Вид на повици	2018				2019			
	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)
Класа А	1	1	0	2	0	0	0	0
Класа Б	2	2	3	7	2	2	2	6
Класа Ц	23	28	47	98	21	27	42	90
Класа Ј	6	1	1	8	4	5	7	16
Останато	449	458	407	1,314	326	211	372	909
Вкупно:	481	490	458	1,429	353	245	423	1,021